

372.18
๙/๑๑๒
ร.๓

ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำปาง

๒๒๘ ส.ค. 2538

ปริญญาโท
เอก
สิ้น วงศ์ประเสริฐ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2538

อธิการบดีเป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

194275

ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำปาง

บทคัดย่อ
ของ
สื่อนี้ วงศ์ประเสริฐ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2538

จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง และเปรียบเทียบ ทัศนะของผู้บริหารและเปรียบเทียบกับทัศนะของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ในตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 216 คน ครูผู้สอนจำนวน 355 คน รวมทั้งสิ้น 571 คน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2537 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โดยรวมจะเป็นรายด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน ตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

3.1 ครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้านส่วนมาก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านเกี่ยวกับคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

PROBLEMS ON STUDENT PERSONNEL ADMINISTRATION OF PRIMARY SCHOOL
ADMINISTRATORS AND TEACHERS UNDER THE OFFICE OF
LAMPANG PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

SANAN WONGPRASERT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 1955

The purposes of this research were to study problems on student personnel administration related to maintaining student discipline in four aspects : dressing, conducting, taking responsibility, and moral, as perceived by school administrators and teachers, under Lampang Provincial Primary Education Office ; and to compare opinions of administrators and of teachers as classified by educational qualification and position experience. The sample included 216 school principals and 355 teachers, totalling 571, working in primary schools in Academic Year 1994 (B.E. 2537). The instrument used for collecting data was the four-point-rating-scale questionnaire. constructed by the researcher. The statistics used for analyzing the data were mean, standard deviation, and t-test.

The main research findings were summarized as follows :-

1. The problems on student personnel administration related to maintaining student discipline in primary schools as perceived by school administrators and teachers as a whole and in individual aspects was at the lowest level.

2. The problems on student personnel administration related to maintaining student discipline of students in primary schools were as follows :-

- 2.1 The school administrators with educational qualifications lower than bachelor degrees and bachelor degrees and higher perceived the problems on student personnel administration as a whole and in individual aspects differently with no statistical significance.

- 2.2 The school administrators with position experience lower than 10 years and 10 years and above perceived the problems on student personnel administration as a whole and in individual aspects differently with no statistical significance.

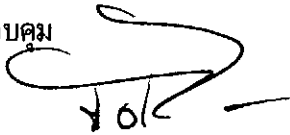
3. The problems on student personnel administration related to maintaining student discipline as perceived by teachers were as follows :-

3.1 The teachers with educational qualifications lower than bachelor degree and bachelor degrees and higher perceived the problems on student personnel administration as a whole and in individual aspects differently with no statistical significance.

3.2 The teachers with position experience lower than 10 years and 10 years and above perceived problems on student personnel administration differently as a whole and in most aspects with statistical significance at the .01 level, except in the moral aspect with statistical significance at the .05 level.

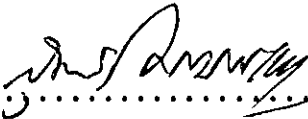
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

..... กรรมการ

(รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

..... กรรมการ

(รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.ประสพ แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2538

ประกาศศุภปฏิบัติการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จจากท่านอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการผู้ควบคุม และท่านอาจารย์ ดร.ประสพ แสนคำเครือ กรรมการสอบเพิ่มเติม ได้ให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมาน พูแสง รองอธิการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยครูเขียงราย อาจารย์ธีรพนธ์ วินคำ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง อาจารย์สุมิตร ร่วมชาติ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแม่ทะ อาจารย์ปกรณ์ บุญสำราญ ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง และอาจารย์จรัส ใจคำบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขพร้อมให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์พิศ สารุพันธ์ ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลและสถิติต่าง ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์จิระพันธ์ วงศ์ประเสริฐ ที่เผาคอยให้กำลังใจพร้อมช่วยเหลือทุกอย่าง อาจารย์เดือนเพ็ญ ทองสุข อาจารย์ปราณี ไชยรักษ์ และคณะครูการโรง โรงเรียนบ้านแก้วทุกท่าน ได้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คุณคำ และประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบและน้อมรำลึกพระคุณของบิดา มารดา บุรพจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต ตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

सनн วงศ์ประเสริฐ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความหมายของงานกิจการนักเรียน	9
	ความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียน	11
	ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน	15
	ด้านการแต่งกาย	19
	ด้านความประพฤติ	21
	ด้านความรับผิดชอบ	24
	ด้านคุณธรรม	25
	การพัฒนาค่านิยม	28
	ความมีระเบียบวินัยเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์	30
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
	งานวิจัยในต่างประเทศ	33
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	33
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38

วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	38
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	40
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	92
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	92
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	93
วิธีการเก็บข้อมูล	93
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	94
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	110
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	111
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	120
ประวัติย่อของผู้วิจัย	133

[illegible]

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ	37
2	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ในตำแหน่ง	45
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นรายด้าน.....	47
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ด้านการแต่งกาย	47
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ด้านความประพฤติ	50
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู ด้านความรับผิดชอบ	52
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู ด้านคุณธรรม	54
8	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร เป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	56
9	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้านการแต่งกาย จำแนกตามวุฒิการศึกษา	57
10	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้านความประพฤติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	59
11	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	61
12	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้านคุณธรรม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	63
13	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร เป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง	65

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

ปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม เพราะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าปัญหาในสังคมปัจจุบันเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชาติเป็นส่วนใหญ่ เช่น ปัญหาการขาดระเบียบวินัย ซึ่งมองเห็นได้ชัดในเรื่องการไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง การขาดความรับผิดชอบทั้งในระบบหน่วยงานและในระบบครอบครัว การแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรม การหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของบ้านเมือง เป็นต้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องพิจารณาจากสาเหตุ นั่นคือ จำเป็นต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างวัฒนธรรมในเรื่องความประพฤติวินัยให้เกิดขึ้นแก่คนในชาติ

สำนักงานรัฐมนตรีจึงได้มีประกาศเรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติ เพื่อเน้นถึงการเสริมสร้างและปลูกฝังเฉพาะเรื่องระเบียบวินัยขึ้น (กัมพูชา ราชกิจจานุเบกษา, 2527 : 23) ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) จะมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้ที่คุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 31) และตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยเฉพาะกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์สร้างเสริมลักษณะนิสัยเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้เกิดการระดมความคิดเห็น เจตคติ และพฤติกรรมในตัวผู้เรียนตามแนวทางอันพึงประสงค์ ซึ่งได้ระบุไว้เป็นจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยตามแนวทางอันพึงประสงค์ มีขอบเขตครอบคลุมของบุคคลที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของห้องเรียน โรงเรียนและสังคม ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม (กรมวิชาการ, 2535 : 57)

วิจัยเป็นเรื่องที่ผู้จัดการศึกษาให้ความสนใจ (ดวงเดือน พันธุไพจิตร, 2526 : 2) ได้กล่าวว่า ประเทศไทยยังอยู่ในระยะพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้ให้ลักษณะของความเป็นพลเมืองดี คือเป็นผู้มีจริยธรรมสูง มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และการมีวินัยมีความ สำคัญและจำเป็นมาก ถ้าผู้ใดสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือข้อตกลงแล้ว ผู้นั้นจะเป็น บุคคลที่ดี ไม่สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2528 : 52)

จากสภาพปัจจุบันระบบอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ความเป็นอยู่และ วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก การต่อสู้ดิ้นรนเพื่อจะดำรงชีวิตก่อให้เกิดการ เบียดเบียนกันหลายรูปแบบ เช่น การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย ตามที่ได้ทราบข่าว จากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนอยู่เนือง ๆ เหตุการณ์และเรื่องราวเหล่านี้เป็น เครื่องชี้ให้เห็นสภาพของสังคมในปัจจุบันอย่างเด่นชัด ซึ่งมีผลต่อความประพฤติและระเบียบ วินัยของนักเรียนโดยเจเพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษา เป็นวัยที่ต้องมีพื้นฐาน แนวทางการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในอนาคต โรงเรียนจึงมีหน้าที่เสริมสร้าง วัฒนธรรมใหม่ เพราะเหตุที่วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงและเกิดใหม่ได้ตลอดเวลา ชนิดา รักษ์พลเมือง (วิลาวรรณ เพชรอาวุธ, 2528 : 9 ; อ้างอิงมาจากชนิดา รักษ์พลเมือง 2525 : 75)

ในปัจจุบันนี้ปัญหาวินัยนักเรียนในทุกระดับการศึกษาได้เพิ่มความหนักใจให้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนมากยิ่งขึ้น สภาพพฤติกรรมของนักเรียนโดยทั่วไปก่อให้เกิด ความรู้สึกไม่สบายใจแก่ครูอาจารย์ในหลายรูปแบบ ตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่อง ใหญ่ที่น่าเป็นห่วงและน่าตกใจ เช่น การไม่ตั้งใจเรียน การหนีเรียน การแต่งตัวไม่สุภาพ การรวมตัวกันเป็นกลุ่ม แสดงท่าทีไม่เหมาะสมในที่ต่าง ๆ การพกพาอาวุธ การยกพวกเข้า ชกต่อยทำร้ายกัน จากสภาพเหตุการณ์ดังกล่าวมานี้แสดงให้เห็นถึงการขาดวินัยของนักเรียน อย่างน่าเป็นห่วง สมควรที่ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษและผู้ใหญ่ทุกคนในสังคมจะได้ร่วมหาทางช่วย กันแก้ไขปัญหาล่วงหน้าให้บรรเทาเบาบางลงให้ได้โดยเร็ว (กาญจนา ศรีภักดิษฐ์, 2533 : 225)

โรงเรียนประถมศึกษา เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจัดให้ทั่วถึง เด็กทุกคน การจัดการศึกษาในระดับนี้ จะต้องเป็นไปตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งจะต้องคำนึงถึงการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม

ระเบียบวินัย และการให้แนวทาง ในการประกอบอาชีพแก่เด็ก เมื่อถึงวัยอันควร ตลอดจน การแนะแนวศึกษาต่อในระบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีคุณภาพชีวิตที่ สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 2) รวมตลอดทั้งการ บุกฝังความรู้ขั้นพื้นฐานแก่เด็กที่กำลังอยู่ในระยะจะย่างเข้าสู่วัยรุ่น นิสัยของเด็กวัยนี้อยู่ใน ช่วงที่มีอารมณ์อ่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ง่าย บางครั้งความประหลาดที่แสดงออกในด้านต่าง ๆ จึงขัดกับระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับอื่น ๆ อีก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ. 2532 : 35 - 37)

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่บริหารงานทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานทั้ง 6 งานนี้มีเป้าหมายหลักร่วมกัน คือ ให้นักเรียน มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร โดยมีงานวิชาการเป็น งานหลัก ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนวิชาการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 27)

งานกิจการนักเรียนนับว่าเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง ที่ช่วยทำให้การเรียนของ ักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษาของชาติได้ ซึ่งการดำเนินงานนี้ ผู้บริหารจะต้องเป็นตัวจักรที่สำคัญที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 443) จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องเข้าใจปัญหา การ บริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย เพื่อจะได้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้น มาประยุกต์และประสานพร้อมทั้งวางแผนให้ตัวของผู้บริหารเอง และครูร่วมกัน ปฏิบัติงานกิจการนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเมื่อรู้สาเหตุของปัญหาก็จะสามารถ ควบคุมมิให้เกิดปัญหา และมีแนวทางที่จะทำให้อำนาจในการกระทำ ไม่ให้เกิดความระเบียบ วินัยที่ต้องการ โดยจะมีวิธีการดูแลเด็กในเรื่องระเบียบวินัยมีการใช้เหตุผล ซึ่งอาจรวมการ อธิบายให้เด็กฟังถึงแรงจูงใจในการยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา บางครั้งก็รวมการทำ เป็นแบบอย่างให้นักเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนให้คำแนะนำ สอนว่าเด็กควรทำอย่างไร เพื่อให้พฤติกรรมที่เสริมสร้างสังคม (จรรยา สุวรรณรัตน์, ถาดทองใบ บุญธรรม และเชล สุคตประเสริฐ. 2533 : 12)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง มีภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัด 522 โรงเรียน มีบุคลากรทางการศึกษาได้แก่ผู้บริหารและครู 5,020 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. 2536 : 4) จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา พบว่าการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับจังหวัดของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางปีการศึกษา 2535 ของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.13 คะแนนลดลงจากปีการศึกษา 2534 คิดเป็น -0.53 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. 2536 : 11) และในปีการศึกษา 2536 คิดเป็น 01.14 จึงนับได้ว่าโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางยังคงเผชิญปัญหาในกลุ่มประสบการณ์สร้างเสริมลักษณะนิสัย ที่ไม่สามารถทำให้นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพราะการสร้างเสริมลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ มีเขตครอบคลุมของบุคคลที่ปฏิบัติ ตามกฎระเบียบของห้องเรียน โรงเรียน และสังคม

เพื่อเป็นการช่วยให้การบริหารโรงเรียน งานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน สามารถทำให้นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรประถมศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม โดยมุ่งสำรวจทัศนะของกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ทั้งนี้โดยคาดหวังว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ปรับปรุงคุณภาพ พร้อมกับปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ระเบียบวินัยของนักเรียนประถมศึกษา ได้ตรงกับปัญหาตามสภาพความเป็นจริง และในขณะเดียวกันก็จะเป็นการตอบสนองนโยบายของหน่วยงานในระดับสูง ที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในตัวนักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร อันเป็นส่วนสำคัญยิ่งของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบและด้านคุณธรรม ตามทัศนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบและด้านคุณธรรม ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาทางด้านกิจการนักเรียน ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นการศึกษาคู่มือบริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2537

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 522 คน และ ครูจำนวน 4,498 คน รวม 5,020 คน ซึ่งสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 216 คน และครู จำนวน 355 คน รวม 571 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2537 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของเคร์จีที และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นและสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหารและครู ซึ่งจำแนกเป็น

3.1.1 ตำแหน่ง ประกอบด้วย

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์ในตำแหน่ง ประกอบด้วย

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.3 วุฒการศึกษา

3.1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.3.2 ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารการศึกษาในระดับจังหวัดมีฐานะเทียบเท่ากอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

3. ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2537

4. ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2537

5. การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนและกิจกรรมนักเรียนทั้งหมด เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

5.1 ด้านการแต่งกาย หมายถึง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกายตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน

5.2 ด้านความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอาจจะเป็นในทางที่ดีหรือประสงค์เกี่ยวกับความดีมีมารยาทจะ นอบน้อมต่อมตน พุศดีและทำดี

5.3 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะนิสัยและทัศนคติที่เป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติความระเบียบ เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

5.4 ด้านคุณธรรม หมายถึง ลักษณะนิสัยเกี่ยวกับความดี ความงาม ซึ่งมีสภาพที่เกื้อกูล ให้ผู้ปฏิบัติได้แสดงออกซึ่งความรู้สึกลงในทางที่ดีรู้จัก การรักษาความลับ การข่มใจตนเอง การอดทน ออกกำลังกาย ออกกำลังกายและการรู้จักละวางความชั่ว

6. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน หมายถึง การรู้จักปกครองตนเองการกระทำตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้สมัครใจของผู้ปฏิบัติ ต่อนักเรียนที่ได้มองเห็นคุณค่าแล้วว่า การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่โรงเรียนสร้างขึ้นไว้

7. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง สภาพการทำงานของผู้บริหารที่มีอุปสรรคด้านการบริหาร ไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผลของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งสามารถวัดโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

9. ปัญหา หมายถึง สภาพการทำงานที่เป็นอุปสรรค ในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

10. ประสิทธิภาพในตำแหน่ง หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งนับตั้งแต่ปีที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร หรือครู จนถึงปีการศึกษา 2537

11. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้บริหาร และครู ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางปีการศึกษา 2537 ซึ่งจำแนกเป็นวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานกิจการนักเรียน ในด้านความหมายของงานกิจการนักเรียน ความ จำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียน ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน การพัฒนา ค่านิยม ความมีระเบียบวินัยเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ รวมถึงผลงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียน เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะ อย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องดำเนินงานทุกอย่างภายในโรงเรียน เพื่อให้งานกิจการนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะงานกิจการนักเรียนเป็นงาน ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้างขวาง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 211) โดยมี นักการศึกษาให้ทัศนะเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน ดังนี้

กาญจนว ศรียาพสินธุ์ (2533 : 5) ให้ความหมาย งานกิจการนักเรียนว่าเป็น งานที่มุ่งจะช่วยสร้างคุณสมบัติสำคัญหลายประการที่มุ่งหวังให้เกิดแก่นักเรียน เช่น คุณสมบัติ ในด้านการวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื้อก้มในตนเอง ที่ความเฉลียวฉลาด เป็นแบบประโยชน์ ส่วนรวม การพูดเป็น ฟังเป็น เป็นนักคิด นักทำ มีไหวใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องคนอื่น อยู่ รวมกับคนอื่นได้ด้วยดี เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

ผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารระดับโรงเรียนที่มีความรู้ความรอบคอบใน งานด้านนี้ ย่อมสามารถที่จะจัดและดำเนินการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนได้อย่าง เต็มที่ ซึ่งผลลัพธ์ที่จะได้ก็คือคุณสมบัติอันพึงประสงค์หลายอย่างดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นกับตัว นักเรียนนั่นเอง ซึ่งก็นับว่าเป็นความสำเร็จของการจัดการศึกษาของประเทศไทยได้อย่างน่าภาค ภูมิใจ

สตีฟ และคณะ (ภาณุจนา ศรีภาพสินธุ์. 2533 : 9 อ้างอิงมาจาก Stoop and others. 1981 : 331) ให้ความสำคัญเห็นว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ใช่การสอน แต่เป็นกิจกรรมที่พลต่อชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียน ของนักเรียน กิจกรรมดังนี้จะช่วยเสริมการสอนในชั้นเรียนตามปกติและช่วยให้ครูมีความ เข้าใจและช่วยเหลือนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น

บริการหรือกิจกรรมต่อไปนี้เป็นของผู้บริหารการศึกษาของทุกจังหวัดควรจัดให้ขึ้น เพื่อให้บริการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ได้แก่ บริการแนะแนวและการเป็นที่ปรึกษา บริการ สุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ บริการด้านความเป็นอยู่ของนักเรียน บริการทดสอบ บริการ ดำเนินสังคมสงเคราะห์ บริการด้านการรักษาพยาบาล การศึกษาเด็กเป็นรายกรณี สำหรับ จังหวัดขนาดใหญ่ควรจัดบริการต่าง ๆ ได้มากกว่าจังหวัดที่มีขนาดเล็ก

ประติษฐ์ ฮวบเจริญ (2532 : 324 - 326) การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและนิเทศกิจการต่าง ๆ ทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวงกว้าง ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นการส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้กว้าง ขาวยิ่งขึ้น เพื่อสนองความเข้าใจ และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอุปนิสัยของนักเรียน ให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

กิติมา บุรีดีอุดม (2532 : 165) ได้สรุปความหมายคำว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในวงกว้างที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนและเริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะ เข้า เรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียน จนกระทั่งออกจากโรงเรียน

จะเห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนโดยตรง เพราะ จุดมุ่งหมายของโรงเรียนย่อมต้องการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพและความรู้ที่จะออกไป ประกอบอาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการ เพื่อให้งานกิจการนักเรียนเป็นไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ มีการจัดบริการที่ดีและเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ทวีรุจน์ ทองเย็น. 2530 : 2 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 21) ถือว่า "งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนและกิจกรรมนักเรียนทั้งเวลา นอกเวลา กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน ในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น"

จากคำนิยามดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าการบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง แต่เป็นงานที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ส่วน เซาว์ มณีวงศ์ (มปบ.) กล่าวว่าการบริหารงานกิจการนักเรียน ก็คืองานที่เกี่ยวกับนักเรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติในชั้นเรียน ดังนั้นบรรดากิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียนเท่านั้น ส่วนขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนจะกินความไปไกลแค่ไหนเพียงใดขึ้นอยู่กับสภาพสังคม ทุนชน ขนาดและระดับของโรงเรียนรวมถึงทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ของโรงเรียนด้วย

กูด (เสริมวิทย์ ศุภเมธี. 2531 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Good. 1973 : 563) ให้ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ว่าเป็น การบริการของสถาบัน แก่นักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ในแง่ของการให้คำปรึกษา การบริการ และสวัสดิการของนักเรียนนักศึกษา เช่น การแนะแนวทางการศึกษา และอาชีพ การจัดหา งาน การบริการหอพัก และการให้คำปรึกษาแก่องค์การนักศึกษา

สรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในห้องเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารการศึกษา เป็นหน้าที่ของบุคคลและหน่วยงานหลายระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ เขต จังหวัด อำเภอ ลงไปจนถึงโรงเรียน ซึ่งระดับโรงเรียนนั้นกลับเป็นฝ่ายที่มีหน้าที่สำคัญที่สุด คือ จะต้องลงมือจัดดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ให้เหตุผลถึงความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้หลายประการ เช่น

กาญจนา ศรีภาพินธุ์ (2533 : 15) ได้ให้เหตุผลถึงความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่า ในระยะเริ่มแรกของการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ ในรูปของการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมานั้น ผู้จัดการหรือคณะผู้จัดการศึกษายังไม่มีความเคอะเขิน เรื่องการจัดการด้านกิจการนักเรียนเท่าประการใด จนกระทั่งเมื่อเวลาล่วงเลยไปนาน ๆ เข้า เรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาต่อสวัสดิภาพและการเรียนของเด็กค่อย ๆ ปรากฏให้เห็นมากขึ้น ๆ

เช่น ปัญหาการขาดเรียน (ด้วยสาเหตุต่าง ๆ) ปัญหาสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ ปัญหาความยากจน ปัญหาการปรับตัวไม่ได้ อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ปรากฏให้เห็นมากขึ้น ซึ่งหากทางโรงเรียนเพิกเฉย ไม่ช่วยขจัดขัดป่วนการจัดการศึกษา เพื่อบางคนก็ไม่สามารถบรรลุผลสมบูรณ์ได้ เพราะเด็ก ๆ ย่อมไม่สามารถจะศึกษาเล่าเรียนในเมื่อเขายังต้องเผชิญปัญหาหลาย ๆ ประการของชีวิต ดังนั้นด้วยปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว งานแก้ปัญหาตามความจำเป็นจึงค่อย ๆ เริ่มปรากฏในโรงเรียนต่าง ๆ มากขึ้น จนกลายเป็นงานสำคัญอีกด้านหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารการศึกษาทั้งหลาย ในปัจจุบันต้องจัดขึ้นเสมอมา กับการสอน ซึ่งกิจการบริการแก้ปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ งานที่เรียกว่า "กิจการนักเรียน"

กิติมา ปริศิติก (2532 : 165) ได้ให้ความเห็นว่างานของผู้บริหารที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง นอกเหนือไปจากงานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการ และงานการเงินแล้ว ยังเกี่ยวพันเกี่ยวกับเรื่องราวของนักเรียนอีก นักเรียนแต่ละคนเมื่อมาเข้าสู่ระบบของโรงเรียนก็จะมีกระบวนการต่อเนื่องและสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารตั้งแต่เริ่มเข้าจนถึงออกจากโรงเรียน มีทั้งกิจการต่าง ๆ ที่จะต้องจัดกระทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน ต้องคอยดูแลปกครอง ต้องจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ให้ ตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการเสริมบทเรียนให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย งานกิจการและกิจกรรมนักเรียนจึงมีอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องศึกษาหาวิธีการที่จะทำให้งานกิจการนักเรียนเป็นไปด้วยดี โดยมีนักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด

จากความสำคัญของงานกิจการนักเรียนดังกล่าวข้างต้น งานกิจการนักเรียนจึงประกอบด้วยทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน เช่น งานทะเบียน และประวัตินักเรียน งานปกครองและการควบคุมความประพฤติ งานบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนควรจัดและกิจกรรมต่าง ๆ ที่พึงมี

ประภาพรธรรม สุวรรณสุข (2529 : 8) ได้กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบงานทุกด้านของโรงเรียน งานกิจการนักเรียนก็เป็นงานสำคัญงานหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสนใจบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

1. เป็นผู้ริเริ่มวางแผนงานกิจกรรมนักเรียน
2. มีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนักเรียน
3. มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของกิจกรรมนักเรียน
4. สามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้

5. เป็นผู้ส่งยกเลิกกิจกรรมนักเรียน ถ้าเห็นว่กิจกรรมนั้นอาจนำมา ซึ่งความเสียหายแก่โรงเรียน

6. ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ ในเวลาที่มีการประชุมผู้ปกครองและครู เพื่อชี้แจงนโยบายของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และนโยบายของการจัดกิจกรรมนักเรียนให้ถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 22) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียน ว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพราะหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) รุงให้นักเรียน "คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น" การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องให้นักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป วิธีการเรียนที่จะเกิดผลดีแก่ตัวผู้เรียนนั้น ได้แก่ การเรียนโดยการกระทำงาน กิจการนักเรียนเป็นการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในห้องของนักเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2528 : 97 - 98) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของงานกิจการนักเรียนว่า โรงเรียนคือสถาบันทางสังคมขั้นต้นแรกในการพัฒนาเยาวชนไปสู่จุดหมายสูงสุดตามความสามารถของแต่ละคน ดังนั้นหน้าที่ของโรงเรียนนอกจากจะต้องพัฒนาความรู้ทักษะด้านการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ แล้วโรงเรียนยังจะต้องสร้างบรรยากาศที่น่าอยู่อาศัย มีงานบริการนักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความสุข ส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับและยกย่องนับถือตนเองในด้านที่เ็นจริง ช่วยให้เขาได้ใช้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ช่วยเหลือให้เขาลดความคับข้องใจและเสริมแรง ให้เขาคิดว่าตนเป็นบุคคลที่มีค่าและให้เขาได้แสดงความสามารถเชื่อมั่นในตนเอง งานบริการนักเรียนมีความสำคัญต่อนักเรียนเอง ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนรู้จักกำหนดระเบียบปฏิบัติสำหรับตนเอง รู้จักควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

2. ทำให้นักเรียนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่นสร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคม

3. ทำให้เด็กเริ่มรู้จักช่วยเหลือตนเองและบุคคลอื่นตามสมควร

เมื่อเด็กและเยาวชนได้เข้ามาสู่ระบบโรงเรียนเขาควรได้รับการปกป้องคุ้มครองจากโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูอาจารย์ จึงควรให้ความระมัดระวังและให้ความสำคัญแก่งานกิจการนักเรียน

จากรายละเอียดการบริหารงานกิจการนักเรียนที่กล่าวมาข้างต้น จะดำเนินไป ด้วยดีและมีประสิทธิภาพได้ ก็ต่อเมื่อผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจงานให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มที่และมีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

งานกิจการนักเรียนในโรงเรียน จะดำเนินไปได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานด้านนี้ เป็นไปอย่างราบรื่นเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงควรสนับสนุนและส่งเสริมงานกิจการนักเรียน โดยการร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย จัดทำเป็นแผนงานและโครงการงานกิจการนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาให้ชัดเจน

แซนดอน (พกา บุญเรือง. 2526 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Shonnon. 1949 : 275) ได้เห็นคุณค่าของงานกิจการนักเรียน โดยกล่าวว่า "งานกิจการนักเรียนควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะต้องคำนึงถึง เมื่อมีการจัดทำหลักสูตร เมื่อปีที่ยอมรับว่าการจัดการศึกษานั้นสามารถจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนได้ กิจการนักเรียนจะมีบทบาทในเรื่องนี้ยิ่งกว่าการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพราะงานกิจการนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองไปตามแนวทางที่พึงปรารถนา

จะเห็นได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งที่จะต้องจัดและดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนให้มีความก้าวหน้าอย่างคืบเนื่อง และเอาใจใส่ให้งานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งหมายถึงเด็กแต่ละคนจะต้องได้รับการเอาใจใส่ ดูแล ตลอดจนมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านพร้อมกันไปอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัยและหากมองอีกมุมหนึ่งจะเห็นว่าความสำเร็จของงานกิจการ นักเรียนย่อมจะเป็นประโยชน์และมีผลดีแก่โครงการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างกว้างขวาง

ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน

แคมเบล (กาญจนา ศรีกาพลินธุ์, 2533 : 8 - 9 ; อ้างอิงมาจาก Campbell 1972 : 108 - 111) เห็นว่าในขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. งานสำรวจและบันทึกหรือทะเบียนนักเรียน
2. บริการด้านต่าง ๆ สำหรับนักเรียน ได้แก่
 - 2.1 การศึกษานักเรียน
 - 2.2 บริการแนะแนวและเป็นที่ปรึกษา
 - 2.3 บริการทดสอบ
 - 2.4 บริการเยี่ยมบ้าน และส่งมอบส่งเคราะห์
 - 2.5 บริการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการพูดและการได้ยิน
 - 2.6 บริการด้านการแพทย์ และพยาบาล
 - 2.7 บริการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางกาย อารมณ์ สติปัญญา และ

เด็กปัญญาเลิศ

3. งานดูแลพฤติกรรม (ความประพฤติ) ของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 35) ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย

1. การสำมะโนนักเรียน
2. การรับเด็กเข้าเรียน
3. การลงทะเบียนนักเรียน
4. การแบ่งกลุ่ม แบ่งชั้นนักเรียน
5. การปฐมพยาบาล
6. การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน
7. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
8. การย้ายและการจำหน่ายนักเรียน
9. การทำทะเบียนสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน
10. การจัดกิจกรรมนักเรียน
11. การจัดบริการแนะแนว

12. การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพ
13. การจัดสวัสดิการต่าง ๆ
14. การดูแลสุขภาพเจริญก้าวหน้าของเด็ก
15. การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนและด้านอื่น ๆ
16. การวิจัยประเมินผลและติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

กิตติมา ปรีดีศิลป์ (2532 : 167 - 168) ได้สรุปขอบข่ายงานกิจการนักเรียนไว้เป็น 4 ข้อใหญ่ ๆ ได้แก่

1. การจัดทำทะเบียนประวัติ
2. การปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียน
3. การจัดบริการต่าง ๆ ได้แก่
 - ห้องสมุด
 - การแนะแนว
 - สุขภาพและการตรวจร่างกาย
 - อาหารกลางวัน
 - ความปลอดภัย
 - รถรับ - ส่งนักเรียน
4. การจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมที่ควรจัดได้แก่
 - สภานักเรียน
 - ชุมนุม
 - สิ่งมีชีวิต
 - นิทรรศการ
 - การแสดงละครและดนตรี
 - การทัศนศึกษา
 - การกีฬา
 - การประชุม
 - การสังคมสงเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ทวิบูรณ์ ทอมเย็น. 2530 : 4 อ้างอิงมาจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 22) ได้กำหนดขอบเขตของงานกิจการนักเรียนออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เช่น

- 1.1 การจัดทำเชตบริการ
- 1.2 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 1.3 การเกณฑ์ - การรับนักเรียนเข้าเรียน
- 1.4 การปฐมภูมิเพื่อผู้ปกครอง
- 1.5 การแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน

2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน เช่น

- 2.1 การบริการสุขภาพ
- 2.2 การจัดอาหารกลางวัน
- 2.3 การบริการแนะแนว
- 2.4 การบริการนักเรียนภาคเอกชน
- 2.5 พุทธการศึกษา

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น

- 3.1 กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย
- 3.2 กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน
- 3.3 กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ
- 3.4 กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
- 3.5 การจัดทัศนศึกษา
- 3.6 การจัดกีฬา
- 3.7 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน
- 3.8 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า เช่น

- 4.1 การติดตามผลนักเรียน

4.2 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า

4.3 การสร้างและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2528 : 99) ได้ให้ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนว่างานกิจการนักเรียนซึ่งเป็นงานที่นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้น มีขอบข่ายกว้างขวาง เช่น งานวินัยโรงเรียน งานปกครองนักเรียน งานกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียน งานบริการแนะแนว และให้คำปรึกษา งานสวัสดิการนักเรียน และงานระเบียบวินัยนักเรียน

งานด้านวินัยโรงเรียน เป็นสิ่งจำเป็นในระบบประชาธิปไตย วินัยไม่ควรเป็นสิ่งที่บังคับมาจากเบื้องบนแต่เพียงอย่างเดียว หากเป็นสิ่งที่เกิดจากความตระหนักรู้จากภายในตัวบุคคล การบังคับวินัยให้เกิดขึ้นในระเบียบวินัย โดยปราศจากเหตุผล และไม่ให้เสรีภาพอย่างเพียงพอแล้ว ย่อมก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่สับสนได้ กล่าวคือหากภายนอกอาจเป็นระเบียบวินัยดี แต่ภายในอาจเต็มไปด้วยความว่าวนืออึดอัดก็เป็นได้ เรื่องของวินัยจึงมักใช้คู่กับการอบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ เป็นการให้ความปกครองดูแลที่อบอุ่นและปลอดภัยแก่นักเรียน

แคมป์เบลล์ และคณะ (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. 2533 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Campbell and others. 1972 : 126) ได้แบ่งภาระกิจของผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 6 งานใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. ด้านหลักสูตรและการสอน
3. ด้านกิจการนักเรียน
4. ด้านการบริหารงานบุคคล
5. ด้านการบริหารอาคารสถานที่ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
6. ด้านงานธุรการและการเงิน

เฟเบอร์ และเชอรอน (เทวณัฏ มณีวงศ์. มปป. : 12 : อ้างอิงมาจาก Charles F. Faber and Gilbert F. Shearon 1970 : 213) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารกิจการนักเรียนมีขอบข่ายกว้างขวางขนาดใดขึ้นอยู่กับ ขนาด และระดับของสถานศึกษาทั้ง ๆ เป็นสำคัญ แต่ก็ให้ข้อสังเกตว่า ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาระดับใด การบริหารกิจการนักเรียนควรครอบคลุมถึงภารกิจ 7 ประการ ดังนี้

1. การสำรวจนักเรียนในท้องที่การศึกษาที่รับผิดชอบ
2. การจัดรายการปฐมนิเทศสำหรับนักเรียน
3. การจัดบริการแนะแนว
4. การจัดบริการเพื่อสุขภาพและพลานามัย
5. การจัดระเบียบนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล
6. การประเมินผลความเจริญงอกงามของเด็กนักเรียน
7. วินัยและการแก้ปัญหาด้านวินัย

จากแนวความคิดของนักการศึกษาและนักบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับขอบข่ายของ
การบริหารงานกิจการนักเรียนจะเห็นว่ามีส่วนคล้ายคลึงกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบข่าย
ของการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา
วิจัยครั้งนี้ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ
และด้านคุณธรรม

ด้านการแต่งกาย

การแต่งกายของนักเรียนประถมศึกษา ใช้หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ จากระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2527 เครื่องแบบ
นักเรียนมีดังนี้

1. ระดับอนุบาล

- 1.1 เสื้อ ชาย หญิง ผ้าสีขาวย แบบคอเบ็ดหรือคอปกกลม แขนสั้น
- 1.2 กางเกง ผ้าสีด้า สีกรมท่าหรือสีแดง ขาสั้น
- 1.3 กระโปรง ผ้าสีด้า สีกรมท่าหรือสีแดง แบบจีบทบรอบเอว
- 1.4 รองเท้า ถุงเท้า รองเท้าหนังหรือผ้าใบสีด้า แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า
ชนิดผูกหรือมีสายรัดหลังเท้า ถุงเท้าสีสีขาว

2. ระดับประถมศึกษา

- 2.1 เสื้อชาย ผ้าสีขาวยแบบคอเชิ้ต เชิ้ตโปโล หรือคอกลม แขนสั้น
- 2.2 เสื้อหญิง ผ้าสีขาวยแบบคอเชิ้ต คอบัว หรือคอปกกลาสี ผูกด้วยผ้าผูกคอ
ทแยงสามเหลี่ยม เจียนกลาสีสีด้า หรือสีกรมท่า แขนสั้น

2.3 กางเกง ผ้าสีด้า สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีกาเกี แบบสุภาพขาสั้น

2.4 กระโปรง ผ้าสีด้าหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละ 3 จีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ยาวเพียงใต้เข่า

2.5 เข็มขัดชาย ใช้เข็มขัดหนังหรือผ้าสีด้า ทั่วรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลน หัวด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด

2.6 รองเท้า ถุงเท้าของนักเรียนชาย รองเท้าหนังหรือผ้าใบสีด้า สีน้ำตาล แบบหุ้มเส้นหุ้มปลายเท้าชนิดผูก ถุงเท้าสีเสียวหรือน้ำตาล

2.7 รองเท้า ถุงเท้านักเรียนหญิง รองเท้าหนังหรือผ้าใบสีด้า แบบหุ้มเส้นหุ้ม ปลายเท้าชนิดผูกหรือสายรัดหลังเท้า ถุงเท้าสีเสียว

ระเบียบนี้ใช้บังคับ แก่สถานศึกษาสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวง ศึกษาธิการและสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่น ตามพระราชบัญญัติระเบียบแบบนักเรียน พ.ศ. 2482 ทุกระดับไว้แต่หน่วยงานนั้นได้มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบนักเรียนและ นักศึกษาไว้โดยเฉพาะ (สวัสดิ์ สายประสิทธิ์, มงคล สีสองคำกุล และสมบูรณ์ วิเศษวงศ์. 2534 : 334 - 335)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 36) ใช้หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติจากกฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ.2515) ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 มีสาระสำคัญ คือ การแต่งกายต่อไปนี้ถือว่า ไม่เหมาะสมแก่สภาพนักเรียน คือ

1. นักเรียนชายไว้ผมยาว โดยไว้ผมข้างหน้า กลางศีรษะยาวเกิน 5 เซนติเมตร รอบศีรษะ ไม่ตัดเกรียน หรือไว้หนวดเครา

2. นักเรียนหญิง ไว้ผมยาวเลยไหล่ (ยกเว้นระเบียบของเฉพาะโรงเรียนที่กำหนดไว้ให้ผมยาวกว่านี้ได้ แต่ต้องรวบให้เรียบร้อย)

ทั้งนี้ให้หัวหน้าสถานศึกษาควบคุมดูแลการแต่งกาย หรือแต่งเครื่องแบบ (รวมถึง การไว้ผมและทรงผม) ของนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนหรือตามที่ กฎหมายอื่นกำหนด

อรรถศักดิ์ หนึ่งจักร์ และวัชร ทรัพย์ณี (2527 : 42 - 43) และจิตร ลาหะกุล (2528 : 123 - 134) การแต่งกายเพื่อให้เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพนั้น การ แต่งกายให้สะอาดถูกกาลเทศะและเหมาะสมกับฐานะเป็นสิ่งสำคัญ การแต่งกายที่มีรสนิยม คือ การแต่งกายที่มีความเหมาะสมกับรูปร่าง สถานที่ และกาลเทศะ บางคนเข้าใจผิดคิดว่า

การเป็นคนมีรสนิยมดีในการแต่งกายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเรื่องที่ต้องศึกษา ปัจจุบันมีนิตยสารเป็นจำนวนมากที่มีรายการแนะนำเรื่องการแต่งกายอย่างเหมาะสม ควรเลือกแบบที่เหมาะสมกับรูปร่าง วัย อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานที่ และที่จำกัดคือ ควรแต่งกายอย่างประณีตทั้งเสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้า กระเป๋า การแต่งกายดีไม่ได้หมายความว่าต้องสวมแต่งด้วยอาภรณ์หรูหราราคาแพงทางที่ดีควรคิดจำนวนงบประมาณในการแต่งกายของตนให้เหมาะสมกับฐานะ การแต่งกายดีไม่จำเป็นต้องมีเสื้อผ้าหลายชุด แต่ควรมีชุดที่ใช้ได้หลายโอกาสและรู้จักสลับสับเปลี่ยน ตกแต่งให้ดูแปลกตา และผู้ที่แต่งกายดี ย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้คนอยากคบหาพูดคุยด้วย เครื่องแต่งกายช่วยเสริมสร้างและสามารถเปลี่ยนบุคลิกภาพของตนได้ การแต่งกายดีทำให้มีเสน่ห์ ไม่จำเป็นต้องใช้ของที่มีราคาแพง หรือหรูหราแบบเกินจำเป็นไม่ต้องถึงในสมัยเป็นการสิ้นเปลือง สิ่งที่สำคัญคือแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างของตน การแต่งกายของคนเราย่อมมีเอกลักษณ์อะไรบางอย่างว่าผู้แต่งนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้ลึกซึ้งถึการศึกษา อารมณ์ จิตใจ ว่าเป็นอย่างไร ผู้ที่แต่งกายเป็นจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่นเหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ ส่วนผู้แต่งกายดี ประพฤติดี มีเสน่ห์ ผู้คนอยากใกล้ชิดสนิทสนมด้วย

บลอคท์ (ปัญจา สดสง่า, 2531 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Elliott, 1969 : 2429 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ปกครองและครูที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความพอใจมากในเรื่องการให้คำบรรยายการกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยในเรื่องของการแต่งกาย การให้โรงเรียน ประพฤติดีระเบียบของโรงเรียน การให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเพื่อให้เด็กเรียนปฏิบัติตามระเบียบและการประชุมเกี่ยวกับปัญหาด้านพฤติกรรมต่าง ๆ แต่ปรากฏผู้ปกครองที่อาชีพแตกต่างก็มีทัศนคติต่อทางโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าการมีวินัยในด้านการแต่งกายมีความจำเป็นและสำคัญ ในการเสริมสร้างบุคลิกภาพและการออกกฏและระเบียบกระทรวงมาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในโรงเรียนและสถานศึกษา

ด้านความประพฤติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 37) ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2515) ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 132 มีสาระสำคัญ คือ ความประพฤติต่อไปนี้ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพนักเรียน คือ เที่ยวเร่ร่อนอยู่ในที่สาธารณะ

หรือทำลายสมบัติของสถานศึกษาหรือสาธารณะสมบัติ แสดงกิริยา วาจา หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ มีวสันนະก่อความเดือดร้อนอย่างหนึ่งอย่างใด เล่นการพนันซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายการพนัน เข้าไปในงานหรือร่วมสังสรรค์และงานที่มีการเล่นแร่หรือการแข่งซึ่ง ไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน เว้นแต่ไปจับโป๊ตามการค้า หรือผู้ปกครอง หรืองานบันเทิงการตา หรือผู้ปกครอง หรือสถานศึกษาของนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นจุด มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปิด หรืออาวุธกล้าว หรือซ่อมแซมไว้เพื่อประทุษร้าย ทอหมิ่นโรงเรียน เข้าไปในโรงเรียนจำนำ สถานบริการหรือสถานการค้าประเวณี เว้นแต่เป็นผู้อาศัย เกี่ยวเนื่องในเวลากลางวัน ระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่จะไปทำผู้ปกครอง หรือได้รับอนุญาตจากสถานศึกษา นำพาเข้าสถานศึกษา ห้องควบคุมดูแลคน เปรื่องพุดของโรงเรียนให้อยู่ในระบอบวินัยของโรงเรียน

สมพงษ์ มนุษย์ (บุณฑรี มินินมุต. 2532 : 21 ; อ้างอิงมาจาก สงพงษ์ มนุษย์. 2525 : 59) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนควรได้รับความสนใจอื่น ๆ อีก เช่น การเที่ยวเตร่ในสถานเบี่ยงรรม์ สุ่มสุหรื ถิ่นสุรา เสพยาเสพติดให้โทษ หรือแม้แต่การประพฤติตนในทางอนาจาร ในปัจจุบันมาถึงขั้นนี้แล้ว เมื่อนำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณา จึง ไม่ควรละเลยข้อปัญหาซึ่งกล่าวและนำโดยว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีการแก้ปัญหาเป็นกัน ๆ เพื่อแต่ละคนจะให้ความรักความอบอุ่นและเอาใจใส่และส่งเสริมระเบียบวินัยให้แก่บุตรธิดาหรือสมาชิกในครอบครัว ยอมรับความประพฤติให้ดำรงอยู่ในกรอบของศีลธรรม วิถีธรรมอันดีงาม ให้การศึกษาให้เด็กได้รู้และเข้าใจถึงพิษภัยของสิ่งชั่วร้ายที่เป็นอบาภทุกสิ่งทาง และพยายามหลีกเลี่ยงห่างไกลสิ่งเหล่านั้น นอกจากการอบรมสั่งสอนควรให้เด็กมีความรักการเอาใจใส่แก่เด็กอย่างจริงจัง ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง รู้จักวางแผนชีวิตตนเองอย่างมีเหตุผล สัมผัสกับโลกให้เด็กใช้เวลาว่างไปในทางที่เกิดประโยชน์ ด้วยการออกกำลังกาย เล่นกีฬา ทำงานอดิเรก สนับสนุนให้ทำอิสระเป็นตัวของตัวเอง เล่นการเล่นเรียนเพื่อประกอบอาชีพด้วยตนเอง

วชิ วิเศษสงวน (2530 : 28) ได้กล่าวถึงกฎกระทรวง พ.ศ. 2515 ออตามความในประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 294 กล่าวไว้ว่าการประพฤติตนไม่เหมาะสมสมควรแก่วัย เมื่อประพฤติไปทางเกเร หรือเที่ยวเตร่ในสถานสาธารณะ มีสุรา และก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ชาวบ้านและผู้สัญจรไปมา ขอกาหรือกระทำการออกไปในทางขอทาน เล่นการพนัน หรือมีส่วนร่วมในการเล่น เสพสุรา สุ่มสุหรื หรือยาเสพติดให้โทษ หรือของมีมมาอย่างอื่น หรือ

เข้าไปในสถานที่จำหน่ายสุราเพื่อเสพหรือซื้อสุรา เข้าไปในโรงรับจำนำ สถานบริการหรือ
สถานการค้าประเวณี วันแต่เป็นผู้อาศัย ประพฤติตนในทำนองที่สวามิภักดิ์ สาธารณะ เทียบเท่า
ในเวลากลางคืนระหว่าง 22.00 น. ถึง 04.00 น. หลบหนีจากสถานแรกจับได้หรือ
สถานส่งเคราะห์ได้

ซูซัน สมิทเธอร์ (2527 : 22 - 23) ได้สรุปความคิดเห็นของดราบายเกอร์ส
(Dreikurs) ว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนนั้นเป็นผลมาจากความพยายามที่จะ
สนองเป้าหมาย 4 ประการ คือ ความสนใจจากผู้อื่น ความต้องการที่จะมีอำนาจ ความ
ต้องการที่จะแก้แค้น และความต้องการที่จะแสดงความอ่อนแอของตน ซึ่งพฤติกรรมของเด็ก
เหล่านี้โดยทั่วไปมักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ต่อต้านกฎระเบียบและข้อห้ามต่าง ๆ เด็กพวกนี้
จึงมักทำผิดกฎเกณฑ์ ขาดระเบียบ หากอยู่ในโรงเรียนเด็กเหล่านี้มักไม่ยอมอยู่ในระเบียบ
ข้อบังคับ ขอบนี้โรงเรียน และประพฤติดำเนินไปในทางเสียหายน เช่น ถูกลงโทษ ตัด
การเรียนการสอน

ธีระ พิชญะธรรม (2527 : 66) ได้กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น
มากที่สุด โดยจะพยายามที่จะแสวงหาความรู้จากหลายแหล่งด้วยกัน วิธีที่ง่ายที่สุดคือการ
ศึกษาหรืออ่านจากหนังสือที่มีอยู่หลายประเภทด้วยกัน บางประเภทอาจกล่าวทำให้เด็กเกิด
อาการลองอยากเลียนแบบ จนกระทั่งแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาและผลเสียต่อตัวเด็ก
และสังคม อิทธิพลจากวิทยุแทป ซึ่งเสนอเรื่องหรือบันทึกเสียงที่ไม่เหมาะสม ภาพยนตร์หรือ
โทรทัศน์ซึ่งเสนอเรื่องอาชญากรรม เรื่องผิดศีลธรรมทางเพศ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสภาพแวดล้อม
ที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยขึ้นได้

บัตาร์ด (เพอร์วี่ เกาทัณฑ์ทอง. 2534 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Bedard.
1964 : 3338) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย
ได้พบว่าปัญหาทางวินัยที่เด่น ๆ ได้แก่ การสูบบุหรี่ การหนีโรงเรียนประพฤติผิดระเบียบใน
ชั้นเรียน ถูกลงโทษ ตัดการเรียนการสอน

จากข้อมูลที่น่าเชื่อถือจะเห็นได้ว่าความมีวินัยด้านความประพฤติอันดีมีความสำคัญ
จนถึงมีการกำหนดไว้ในหลักสูตร ให้มีการจัดการสอนขึ้นในโรงเรียนและรัฐบาลเองก็ได้
ตระหนักถึงความสำคัญ โดยจัดโครงการพัฒนาศีลธรรม จริยธรรมและบุคลิกภาพให้แก่เด็กนักเรียน
เช่น นำเด็กฝึกสมาธิ จัดประกวดมารยาท นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จัด
อบรมจริยธรรม จัดอบรมแนะนำบุคลิกภาพ จัดกิจกรรมเสริมสร้างพลานามัย (กระทรวง
ศึกษาธิการ 2530 : 1 - 2)

ด้านความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคลซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติ ตามระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริตพร้อมกับการ มีความรับผิดชอบสูงจะเป็นการช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่นสงบสุข (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2526 : 13) ซึ่งประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยเป็นคนยอมรับเหตุผล กล้าแสดงออกในทางที่ ถูกต้อง
2. ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เป็นการยอมรับฟังและเคารพสิทธิความผิด เต็มของผู้อื่น
3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นผลมาจากการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น อย่างเหมาะสม

ความรับผิดชอบถือเป็นวินัยอย่างหนึ่ง คือการยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำ ของ ตน การยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าการกระทำนั้นจะผิดหรือถูก ไม่ยึดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้เกิดผลดีขึ้น ความรับผิดชอบทำให้บุคคลปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ซึ่งการปฏิบัติ ตามหน้าที่ของตนก็ถือคว เมวินัย ค่านิยมหรือคุณธรรมอื่นที่นำมาประกอบการปลูกฝังและ สร้างเสริมความรับผิดชอบ ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความอดทน การอุทิศตน ความขยันหมั่น เพียร ความมีเหตุผล ความละเอียดรอบคอบ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย การปลูกฝัง และสร้างค่านิยมในเรื่องความรับผิดชอบในการศึกษา เล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาน ศึกษา ความรับผิดชอบในครอบครัว ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างเสริมความรับ รับผิดชอบ ซึ่งสำนักงานวิเทศประสงค์ดังต่อไปนี้

1. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สถานศึกษา ครอบครัว และสังคม
2. ปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความมานะพากเพียร ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ใด ๆ
3. รู้จักวางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบ คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานนั้น และยอมรับผลการกระทำนั้น
4. แสวงหาแนวทางเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่การงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

โคโลสา (Kolas. 1972 : 148) ได้ศึกษาความหมายของความรับผิดชอบ ว่าเป็นสถานการณที่บุคคลสามารถปฏิบัติตามกฎของศีลธรรมหรือหลักธรรมอันเหมาะสมเกี่ยวกับการแสดงออกในการกระทำของตนในทางที่ควรกระทำ อาจจะเป็นสิ่งใหม่หรือสิ่งที่คล้าย ๆ คลึงกับที่แบ่งแยกโดยจริยธรรม ศีลธรรม คุณค่า และความรับผิดชอบของสังคม สิ่งทั้งหมดนี้ก็เป็นสิ่งที่มีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างความรู้สึกกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำควาดี

จะเห็นได้ว่า รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังและสร้างค่านิยมในเรื่องความรับผิดชอบให้แก่ักเรียน นักศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองดีในอนาคต

ค่านคุณธรรม

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 27 - 28) ได้กล่าวถึงคุณธรรมซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหัวข้อคุณธรรม 30 ประการ ที่คาดหวังว่าจะเสริมสร้างให้เด็กเรียนเป็นผู้มีความประพฤติดี ได้แก่การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ มีความเมตตากรุณา การไม่โลภและ ไม่ลักขโมย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น การรู้จักความพอดี การไม่หุนหัน ไม่คิดเบียดเบียน ไม่อำพรางความจริง การมีใจจะ และความจริงใจ การไม่ลองเล่นและใช้สิ่งเสพติด ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ ความเป็นผู้มีเหตุผล ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนอดกลั้น ความกล้าหาญ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความกตัญญูทศเวที ความซื่อสัตย์สุจริต การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส ความไม่เห็นแก่ตัว ความประพฤติดี ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ความมีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา การยอมรับการเปลี่ยนแปลง ใฝ่หายาและนิสัยส่วนบุคคลดี มารยาทในการแสดง ความเคารพ การขออภัย การขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความยินดี แสดงความเสียใจ มีหลักธรรมในการอยู่ร่วมกัน เป็นผู้มีวัตรธรรม และปฏิบัติตามระเบียบประเพณีนิยม ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติตามจริยธรรมอันดีงาม

ดูย (อุทัย เกษร. 2528 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Dewey. 1959 : 43) ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรมในทางคุณภาพของจิต ซึ่งมีคุณภาพด้านเขี้ยวปัญญา ทางสังคมของบุคคล ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ สิ่งเกิดและเข้าใจในสถานการณ์สังคมเข้าใจในอำนาจของสังคม และความสามารถในการปรับตัวและควบคุมตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคม

อาทิตย์ (นามแฝง) (2528 : 37) ได้กล่าวถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญของพลเมืองไทยไว้ 10 ประการ ได้แก่ ความนิยม การปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทอดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพราะเป็นหลักความถูกต้องค้ำจุน มีประโยชน์อย่างมากต่อประชาชนและประเทศชาติ การมีระเบียบวินัย การควบคุมตนเองมิให้ละเมิดระเบียบให้อับชังโดยไม่ต้องให้ใครมาสั่ง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริต การเสียสละเพื่อส่วนรวม ความสามัคคี ความกล้าหาญ การไม่โลภไม่ขโมย และไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตผู้อื่น การละอายและเกรงกลัวในการกระทำชั่ว ความเพียรในตนเอง และมีเหตุผลในการกระทำ

พระธีรญาณมุนี (2527 : 9 - 10) กล่าพระธรรมทูตได้อธิบายไว้ว่า คุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชดำรัสถึงคุณธรรมที่ทุกภพควรจะศึกษาและนำมาปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้นและอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝังและบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้วจะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์ ทั้งคุณธรรมสี่ประการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงนำเอาคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า "พรหมสี่ธรรม

กับอธิษฐานธรรม" ในหนังสือเวโกวาท ตอนธรรมวิภาคหมวด 4 และคำแปลศาสนธรรม ที่แสดงลักษณะสัจธรรมฝ่ายกุศลมารวมเป็นพระบรมราโชวาท เพื่อเป็นหลักที่ประชาชนคนไทย ทุกคน ควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติปลูกฝัง และบำรุงรักษาให้เจริญงอกงามขึ้นในจิตใจ ของคนไทยด้วยกัน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2526 : 2) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรมไว้ดังนี้ ค่านิยม คือสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าสำคัญ เช่น การ รักษาหน้า ความมีอาวุโส และคุณธรรมคือสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าดี เช่น ความซื่อสัตย์ วินัย ประหยัด จะให้ลักษณะบางอย่างจึงอาจเป็นได้ทั้งค่านิยมและคุณธรรมไปพร้อมกัน เช่น ความกตัญญูในสังคมไทยซึ่งเป็นลักษณะที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญและดีงาม สำหรับจริยธรรม จะเกิดขึ้นเพื่อคุณธรรมหรือค่านิยมตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปเกิดขัดแย้งกัน ทำให้คนตกอยู่ในสภาพที่ ต้องตัดสินใจหรือต้องแก้ปัญหา คนในสภาพที่มีทางเลือกได้หลายทางเลือกบางอย่าง แสดงว่า มีจริยธรรมสูง เลือกอย่างอื่นแสดงว่ามีจริยธรรมต่ำ เช่น ความรักลูก กับการทำตามหน้าที่ ทั้ง 2 อย่างเป็นคุณธรรมและค่านิยมของไทย เมื่อแต่ละอย่างอยู่ตามลำพังก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่ในบางกรณีเกิดมาขัดกัน เช่น ครูซึ่งมีลูกเป็นนักเรียนในชั้นของตน แต่ปรากฏว่าครูคนนั้น พบว่าลูกโกงในท้องสอบ ครูจะลงโทษหรือรายงานความผิดให้อาจารย์ใหญ่ทราบหรือไม่ ขณะนี้ เป็นเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาจะต้องตัดสินใจ ถ้าลงโทษถูกตามระเบียบ ก็เป็นผู้มีจริยธรรมสูงกว่าคนที่ทำไม่รู้ไม่เห็น เพราะรักลูก ปกป้องลูก กลัวลูกจะอับอายขายหน้า

เคย์ (สมเชื้อ วงศ์ปาลามานนท์, 2526 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Kay, 1970 : 30 - 31) ได้กล่าวว่าคุณธรรมของบุคคลนั้น มีต้นเหตุมาจากอิทธิพลของสังคมมากกว่า พันธุกรรม คือบุคคลที่เกิดมาในแต่ละสังคมต้องเรียนรู้และยอมรับประเพณีในสังคมของตน ซึ่งแตกต่างไปจากสังคมอื่น ดังนั้นแหล่งกำเนิดของคุณธรรมของบุคคลก็คือสังคม หรือผู้ดูแล แวดล้อมตนเองนั่นเอง ลักษณะการกระทำของมนุษย์จะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความ เหมาะสมของสถานการณ์ โดยไม่จำกัดอายุ แม้ว่าการศึกษาคูธรรมจะมุ่งชักชวนชวน เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมและข้อคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ผู้ค้นคว้าทางคุณธรรมได้ให้เหตุผลยืนยัน ว่า ในด้านการพัฒนาการคุณธรรมของบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกัน แต่เป็นไปตามลำดับขั้นคล้ายๆ กัน ตั้งแต่วัยทารกไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยการเรียนรู้จากสังคม

การพัฒนาค่านิยม

เพียเจท์ (อุทัย เกษร. 2528 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. 1965 :

25) กล่าวว่า ผู้ที่จะบรรลุนิติภาวะทางจริยธรรมจะต้องมีความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับที่มาของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีหลักการของตนเอง ซึ่งเกิดจากความเข้าใจในหลักแห่ง ความยุติธรรม หลักของการแลกเปลี่ยนตอบแทนกันทางคุณงามความดี และการเคารพปฏิบัติต่อกันในฐานะมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

เพียเจท์ ได้แบ่งขั้นของการพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม พัฒนาการในขั้นนี้เริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึง 2 ปี เด็กในขั้นนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด มีแต่ความอยากรู้อยากเห็นต้องการทางกาย จึงต้องการที่จะได้รับการบำบัดโดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะใด ๆ ทั้งสิ้น
2. ขั้นยึดคำสั่ง พัฒนาการในขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 - 8 ปี ลักษณะเด็กในขั้นนี้จะไม่มีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งผู้ใหญ่เป็นประกาศิตที่ตนต้องกระทำตาม
3. ขั้นยึดหลักแห่งตน อยู่ในช่วงอายุ 8 - 10 ปี การที่เด็กจะพัฒนาจากยึดคำสั่งมายังขั้นยึดหลักแห่งตนนี้ เกิดจากการพัฒนาทางสติปัญญาและประสบการณ์ในการมีบทบาทในกลุ่มเพื่อนด้วยกัน ความเกรงกลัวอำนาจภายนอกจะกลายเป็นหลักภายในจิตใจของเด็กเกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งหมายถึงการแลกเปลี่ยนกันและความเท่าเทียมของบุคคล เด็กที่อยู่ในสภาพสังคมปกติ จะบรรลุถึงขั้นที่สามในช่วงอายุนี้ แต่มีเด็กบางคนที่พัฒนาการอาจหยุดชะงักอยู่ในขั้นที่สอง เนื่องด้วยการยับยั้งคัมภีร์คตินของผู้เลี้ยงดูหรือสังคม หรืออาจเกิดจากการขาดประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนก็ได้

จรรยา สุวรรณทัต (2526 : 260 - 261) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการพัฒนาค่านิยมไว้ ดังนี้

1. ในทฤษฎีที่ครูสอนอาจสอดแทรกการอบรมปลูกฝังลักษณะและพฤติกรรมที่ดีงามนิยาม เพื่อเด็กจะได้แสดงออกได้ในชีวิตประจำวันที่บ้าน เช่น การแสดงกิริยามารยาทที่ดีงามไว้ให้เหมาะสมต่อเวลาและสถานที่
2. ครูจะต้องเป็นตัวอย่างหรือตัวแบบที่ดีของเด็กได้ เช่น การประพฤติปฏิบัติในทางสายกลางตามหลักของพระพุทธศาสนา เป็นต้น
3. ครูควรรู้จักให้แรงเสริมที่เหมาะสมในโอกาสและเวลาต่าง ๆ กัน เมื่อเด็กกระทำความดีและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม

4. ครูจะต้องระลึกลู่เสมอถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พื้นฐานและค่านิยมเดิมของครอบครัวตลอดจนบุคลิกลักษณะของเด็ก เพื่อการให้คำแนะนำการแนะแนวและการแก้ไขที่ถูกต้อง ครูอาจต้องช่วยผู้ปกครองของเด็กแก้ไขค่านิยมและความเชื่อที่ผิดหลายประการในการอบรมเด็ก

5. ครูจะต้องมีความตั้งใจจริงต่อการพัฒนาเด็กทุกด้านเท่าที่ครูสามารถทำได้โดยครูทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมสำคัญระหว่างโรงเรียนและครอบครัว บทบาทของครูในการพัฒนาค่านิยมในครอบครัวให้แก่เด็กและผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้สังคมไทยของเรามีสมาชิกที่คุณภาพเพิ่มขึ้นได้อย่างแน่นอนโดยเฉพาะในครอบครัวที่มีภูมิหลังทางการศึกษา เศรษฐกิจจำกัด การประคับประคองและความอดทนต่อการพัฒนาที่ถูกต้อง ครูจะช่วยเด็กได้อย่างมาก ทั้งเด็กยังเป็นสื่อกลางนำสิ่งที่ควรรู้ควรปฏิบัติและการพัฒนาไปถึงครอบครัวของตนได้สักใดสักหนึ่งด้วย

6. ครูในฐานะที่เป็นมนุษย์หรือบุคคลที่อาจเป็นพ่อแม่หรือสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว ควรจะได้กระทำหน้าที่และบทบาทของตนให้สอดคล้องกับความมุ่งหวังของสังคม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับค่านิยมของครอบครัวในด้านต่าง ๆ ให้สูงขึ้น

สรุปว่าการป้องกันและการแสดงออกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในเอาจะดำเนินการลงโทษหรือวิธีอื่น ๆ อีกได้หลายวิธี เช่น ให้นักเรียนเกิดความรัก และศรัทธาในโรงเรียน โรงเรียนร่วมมือกับทางบ้านแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและแก่โรงเรียน เป็นส่วนรวม รวมทั้งการพัฒนา ค่านิยมของนักเรียนด้วย

คอเกอร์รี่ (สมเชื้อ วงศ์ปาลามานนท์. 2526 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Dongherty. 1966 : 110) ได้ศึกษาค่านิยมของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนต่าง ๆ ในรัฐมิซซูรี ได้ศึกษากับนักเรียนชั้น 8 และชั้น 12 จำนวน 1,320 คน ค่านิยมที่ศึกษา คือ ความเป็นมิตร ความซื่อสัตย์ ความรักดี ศีลธรรมและความรับผิดชอบ ผลการศึกษาปรากฏว่า เด็กนักเรียนวัยรุ่นที่เรียนอยู่ในระดับชั้นที่สูงกว่าจะมีค่านิยมในความเป็นมิตร ความรักดี ศีลธรรมและความรับผิดชอบในระดับที่สูงกว่าด้วย และนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่วัด เป็นผู้อุปถัมภ์ จะมีค่านิยมดังกล่าวสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนรัฐบาลทั่วไป

ความมีระเบียบวินัยเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์

ทวิบูรณ พอมเย็น (2530 : 23) ได้กล่าวว่า ในสภาวะสังคมปัจจุบันที่ต่างยอมรับกันว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้านเมืองเป็นไปอย่างสับสน ซึ่งอาจสังเกตได้จากการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนคนไทยทั่วไป ได้แก่ การทิ้งเศษสิ่งของลงในที่สาธารณะ การขับรถฝ่าฝืนกฎจราจร การทำลายสาธารณสมบัติ การแย่งชิงกันขึ้นรถโดยสารประจำทาง การเบียดเสียดกันขึ้นเมรุเผาศพ เป็นต้น พฤติกรรมของคนบางหมู่บางเหล่าที่กล่าวนี้ อาจเป็นไปโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม แต่ก็สะท้อนให้เห็นว่าคนจำนวนไม่น้อยขาดระเบียบวินัย รัฐบาลปัจจุบันได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวนี้ จึงได้กำหนดค่านิยมพื้นฐานที่คนควรปฏิบัติไว้เรื่องหนึ่ง ได้แก่ การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นแก่คนในชาติ โดยแท้จริงนั้นการปูพื้นฐานที่สำคัญเพื่อสร้างวินัยให้เกิดขึ้นแก่บุคคลในชาตินั้น ย่อมได้แก่ การปลูกฝังให้เยาวชนในทุกหมู่เหล่าได้มีวินัยในตนเอง แต่เริ่มแรกโรงเรียนต่าง ๆ จึงควรเฝ้าพยายามในเรื่องนี้ การเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนจะทำให้นักเรียนมีคุณภาพและเป็นพลเมืองดีของสังคมไทย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2528 : 51) ได้สรุปกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยสำหรับนักเรียน ได้แก่ จิตนิทรรศการเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียน แบ่งงานให้นักเรียนรับผิดชอบ การประกวดนักเรียนตัวอย่างเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา โดยมีเกณฑ์สำคัญ เช่น มาโรงเรียนทันเวลาที่กำหนดไม่กลับบ้านผิดเวลา ปฏิบัติกิจกรรมตรงเวลา มาปฏิบัติตามกำหนดนัดหมาย เข้าชั้นเรียน และเรียนตามตารางเวลาโดยไม่มีโอกาสหนีใด ๆ

สัมพันธ์ ทองสมัคร (2527 : 25) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะที่เป็นองค์กรของรัฐ ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะดำเนินการสนองตามนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดโครงการสร้างเสริมระเบียบวินัยขึ้นในกลุ่มเป้าหมายบุคคล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เยาวชนในสถานศึกษามุ่งสร้างวินัยในเรื่องความมีระเบียบวินัยในด้าน การแต่งกาย

กลุ่มที่ 2 ข้าราชการทั่วประเทศมุ่งสร้างวินัยในการปฏิบัติและการสร้างคุณธรรม

กลุ่มที่ 3 ประชาชนทั้งประเทศมุ่งสร้างวินัยในการระลึกถึงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาจึงควรรู้ถึงอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ เพื่อสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการปกครองนักเรียนในชั้นเรียนและในระดับโรงเรียน ไม่ให้เกิดการละเมิดวินัยจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามเป้าหมายที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้

ตานอฟ (วิลาวรรณ เพชรอาวุธ, 2528 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Donoff, 1977 : 50 - 57) มีทัศนะเกี่ยวกับระเบียบวินัยว่าเป็นคุณสมบัติอันพึงปรารถนาที่ควรฝึกให้ มีขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์พื้นฐานบางประการ เช่น การเป็นแบบอย่างสำหรับเด็ก การส่งเสริมให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง การสร้างบรรยากาศด้วยการสนใจเด็ก และอนุญาตให้เด็กได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เสรี จนถึงที่ถูกต้อง จัดเตรียมกิจกรรมด้วยความระมัดระวัง และให้คำแนะนำแก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรีดา รุ่งโรจน์ (2533 : ง) ศึกษาการบริหารกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารมีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ทิศทางโครงการมีหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย และคณะกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและกรรมการนักเรียน สำหรับกิจกรรมที่จัดแล้วประสบความสำเร็จมากที่สุด และส่งผลให้เกิดคุณธรรม ด้านการะธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ได้แก่ กิจกรรมอาหารกลางวัน กิจกรรมทำความสะอาดสถานที่ และกิจกรรมปกครองตนเอง

ศรีอุทัย กุญฑาติ (2529 : ง - ข) ศึกษาการจัดสถานักเรียนของโรงเรียนในโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี สรุปผลการวิจัยได้ว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เริ่มจัดสถานักเรียนในปีการศึกษา 2527 มีการเตรียมการทั้งผู้บริหารและครูที่ปรึกษาสถานักเรียนได้ศึกษาการจัดสถานักเรียนจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และไปดูงานในโรงเรียนต่าง ๆ การดำเนินงานโดยให้นักเรียนสมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคล และนักเรียนมีสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กิจกรรมที่สถานักเรียนรับผิดชอบ ได้แก่ การรักษาความสะอาดพัฒนาบริเวณโรงเรียน การจัดกิจกรรม

หน้าเสาธง การเดินแถวกลับบ้าน และกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ มีผลทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รู้จักปรับตัวในการทำงานกับผู้อื่น มีความสามัคคี รักหมู่คณะ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

วิลาวรรณ เพชรอาวุธ (2528 : 87) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนจากการสร้างเสริมระเบียบวินัยของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูเห็นว่าพฤติกรรมนักเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ความมีระเบียบวินัยในการแต่งกาย ในระดับปานกลาง คือ ความมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตามกฎจราจร ระดับน้อย คือ ความมีระเบียบวินัยในการไม่รดประจำทาง และระดับน้อยที่สุด คือ ความมีระเบียบวินัยในการเดินทางไป-กลับโรงเรียน โดยที่ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อพฤติกรรมนักเรียนจากการสร้างเสริมระเบียบวินัยของโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน

ผุสดี จิระวิธานกิจ (2526 : 113 - 117) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ตามคุณลักษณะคำนิยามพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 พบว่าพัฒนาการด้านให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เรื่องการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายเกี่ยวกับการรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติเหมาะสมตามมารยาท การรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติเหมาะสมตามแบบแผนประเพณี การตรงต่อเวลาของบุคคล โดยพัฒนาการทางด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย และพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

อนุชา เทวราชสมบูรณ์ (ยุพดี ลิ้มอรุณ. 2526 : 28 ; อ้างอิงมาจาก อนุชา เทวราชสมบูรณ์. 2522 : 39) ได้ศึกษาปัญหาบางประการในการบริหารกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 60 คน ครู 360 คน และผู้ปกครองนักเรียน 360 คน รวม 780 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาคือแบบสอบถาม เจตคติที่มีต่อกิจกรรมนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 50 ข้อ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ส่วนมากมีเจตคติในเชิง เห็นด้วยกับกิจกรรมนักเรียนแต่ละประเภท และเจตคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ

กิจกรรมแต่ละประเภทไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้เมื่อพิจารณา
ระหว่างประเภทกลุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงขนาดโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู
และผู้บริหารโรงเรียนมีเจตคติต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการนำให้พบประโยชน์ กิจกรรมเกี่ยวกับการปกครอง
และการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

ทอร์เรส (Torrest. 1933 : 355 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้ปกครอง
ที่มีต่อประโยชน์ของกระบวนการฝึกทางวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาจากผู้ปกครอง
4 กลุ่ม คือ ผิวขาว ผิวดำ เม็กซิกัน-อเมริกัน และเวียตนาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้ปกครอง
ชอบที่จะให้มีการสื่อสารกันระหว่างโรงเรียนและนักเรียนเท่าที่จำเป็นใช้วิธีการในการรักษา
ระเบียบวินัยของโรงเรียน

นอร์แมนน์ (Naumann. 1983 : 370) ได้ทำการศึกษาวินัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ของระเบียบวินัยในโรงเรียนที่มีผลต่อบรรยากาศในโรงเรียน พบว่าวิธีใช้ระเบียบวินัยได้
เป็นข้อกำหนดบรรยากาศของโรงเรียน และบุคลิกภาพความแตกต่างในวิธีการของผู้รักษา
วินัยเป็นตัวกำหนดแบบอย่างที่ดีของระเบียบและบรรยากาศของโรงเรียน

นาร์ตัน (Nardone. 1982 : 1261) ได้ทำการวิจัยและจัดโปรแกรมบำบัดกลุ่ม
(Group Therapy Program) เพื่อสอนให้เด็กชายควบคุมอารมณ์ ความโกรธ ความ
ก้าวร้าว ใจร้อน ด้วยการฝึกใช้สติควบคุมตนเอง การฝึกแก้ปัญหา การฝึกกำหนดพฤติกรรม
กลุ่มสัมพันธ์ และการฝึกผ่อนคลาย จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวและอารมณ์โกรธ
ของเด็กชายทั้งหมดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เด็กชายสามารถแก้ปัญหาความคับข้องใจของตนได้
มากขึ้น

เพ็นทซ์ (Pentz. 1980 : 76 - 83) ได้ศึกษาการฝึกการกล้าแสดงออกของ
เด็กวัยรุ่นที่ไม่กล้าแสดงออกและที่ก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกแบบการเรียนรู้ที่มี
โครงสร้าง โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มสอนและกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยวิธีใด ๆ เครื่องมือที่
ใช้มีการรายงานตนเอง และแบบวัดวิโวของพฤติกรรมกล้าแสดงออก ผลปรากฏว่าเด็กวัยรุ่น
ที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกและมีพฤติกรรมก้าวร้าว จะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่าง
เหมาะสมมากขึ้นแต่ยังมีลักษณะการไม่กล้าแสดงออกและก้าวร้าวเหลืออยู่บ้าง

ไรท์ (Wright. 1971 : 57 - 45) ได้รวบรวมการวิจัยต่าง ๆ ที่เปรียบเทียบ จริยธรรมในด้านต่าง ๆ ระหว่างชายกับหญิงพบว่าไม่ว่าจะเป็นการศึกษาพฤติกรรมโกง ในการทดลองหรือพฤติกรรมอื่น ๆ เพื่อก็ตาม ส่วนมากแล้วจะไม่พบความแตกต่างระหว่างชาย กับหญิง แต่มีการวิจัยบางเรื่องที่พบความแตกต่าง ซึ่งจะเป็นไปในทำนองว่าหญิงจะโกงน้อยกว่าชาย มีความเอื้อเฟื้อและความรับผิดชอบสูงกว่าชาย

สกอต และมาเรียน (Scott and Marion. 1967 : 73 - 76) ได้ศึกษาวิธี ที่จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โดยใช้แรงเสริมทางสังคมด้วยวิธีรับพฤติกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม คือ ให้คำ ชมเชยและให้ความสนใจเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันก็จะไม่ให้อ การเสริมแรง เมื่อนักเรียนแสดงความก้าวร้าว เช่น ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ของพฤติกรรม ก้าวร้าวลดลง และนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น

โจนส์ (Jones. 1954 : 781 - 832) ได้ศึกษาเรื่องความแตกต่างกันระหว่าง เด็กชายกับเด็กหญิงในด้านการปฏิบัติตามวินัย พบว่าเด็กชายวัยรุ่นฝ่าฝืนระเบียบวินัยมากกว่า เด็กหญิงวัยรุ่น สังคมมิได้มุ่งหวังให้หญิงชายมีพฤติกรรมเหมือนกัน การฝึกอบรมเด็กแต่ละเพศ จึงแตกต่างกัน มีการเข้มงวดกวดขันหญิงมากกว่าชาย และชายจะมีการพูดเท็จ และไม่ซื่อสัตย์ มากกว่าหญิง เด็กชายวัยรุ่นจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยมากกว่าและไม่เต็มใจที่จะกระทำต เมกฏ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ นักการศึกษาผู้รู้ ตลอดจนผู้สัมผัสอยู่กับกิจการนักเรียนโดยตรง เช่น ผู้บริหารระดับสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดระดับการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้สนใจอื่น ๆ ต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนนั้น มีปัญหาในหลาย ๆ ด้านเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยไม่ว่าจะเป็นด้านการแต่งกาย ด้าน ความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม แต่จะเห็นได้ว่า ยังไม่มีผู้ใดทำการ ศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูมาก่อน เพื่อจะได้นำผลการ วิจัยมาพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

เกณฑ์ฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันแตกต่างกัน
2. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน แตกต่างกันไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2537 จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 522 คน และครู จำนวน 4,498 คน รวม 5,020 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 571 คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 216 คน และครู จำนวน 355 คน รวม 571 คน ซึ่งสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2537 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของเคร์จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608)

แล้วกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และสุ่มอย่างง่าย คือ กำหนดเป็นอำเภอต่าง ๆ ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละอำเภอ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า กระจายครอบคลุมไปทั่ว จังหวัดให้ทุกหน่วยประชากรมีโอกาสที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างมีสัดส่วน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา นั้น สุ่มจากโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เมืองลำปาง	100	1,032	1,132	40	82	122
แม่ทะ	55	410	465	23	32	55
เถิน	45	418	463	19	33	52
เกาะคา	39	375	414	16	29	45
งาว	41	333	374	17	26	43
ห้างฉัตร	34	338	372	14	27	41
แจ้ห่ม	40	287	327	17	23	40
วังเหนือ	42	292	334	17	23	40
เมืองปาน	36	251	287	15	20	35
แม่เงา	28	236	264	12	19	31
เสริมงาม	25	221	264	10	17	27
สบปราบ	21	182	203	9	14	23
แม่พริก	16	123	139	7	10	17
รวม	522	4,498	5,020	216	355	571

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบในช่องที่ต้องการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ของผู้บริหารและครู 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านรับผิดชอบและด้านคุณธรรม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) จำนวน 60 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ภายใต้งานประกอบของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ด้าน พร้อมกับฝึกหัดงานวิจัยของ บุญญา มลิณทสุตร เป็แบบที่ประกอบ และมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับ การบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียนใน 4 ด้าน รวมทั้งความรู้และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนของผู้วิจัยเอง

2. วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม แล้วนำมากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ

3. ผู้วิจัยทำการสร้างแบบทดสอบโดยอาศัยการศึกษา เอกสารและตำรา รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน โดยมีต้นแบบทางวิธีการที่กำหนดไว้

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จทั้งฉบับไปปรึกษาคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ เพื่อดูตรวจสอบและเสนอแนะให้ปรับปรุง

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของ คณะกรรมการควบคุมการทำ
บริษัทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และโครงสร้าง
พร้อมทั้งคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผศ.สมาน ทุมสง รองอธิการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยครู เชียงราย
2. อาจารย์ธีรพงษ์ ริณคำ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ,
3. อาจารย์สุมิตร ร่วมชาติ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
4. อาจารย์จรัส ใจคำปัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
5. อาจารย์ปกรณ์ บุญสำราญ คึกขานันท์เทศก์ 6 หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

โดยผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม
ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือ
ในการวิจัยได้

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ของโรงเรียนประถมศึกษา 26 โรงเรียน ใน 13 อำเภอ
อำเภอละ 2 โรงเรียน จะได้ประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน และประชากร
ที่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน หากโรงเรียนมีจำนวนครูมากจะได้ 2 คน ให้ตรงกับ
จำนวนประชากรที่จะทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วย
วิธีใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ, 2536 : 170 อ้างอิงมาจาก Cronbach, 1970 : 15)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือที่จะวัด
s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .98 แสดงว่าเป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ จึงนำเสนอประธานกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติและนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นลำดับดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปแจ้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปางและขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปางถึงหัวหน้าการประถมศึกษาทุกอำเภอ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. จัดทำเป็นหนังสือส่วนตัวของผู้วิจัยถึงหัวหน้าการประถมศึกษาทุกอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นัดหมายวัน เวลา ที่จะนำแบบสอบถามไปรวบรวมข้อมูลผ่านประธานกลุ่ม และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอที่ห่างไกล ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์
4. คัดความเหมาะสมของแบบสอบถามที่ไม่ได้ส่งคืนตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสัปดาห์ที่ 3 หลังจากส่งแบบสอบถามแล้วด้วยตนเอง
5. ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 571 ฉบับ แยกเป็นผู้บริหาร 216 ฉบับ และครู 355 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อทุกคำถามหรือไม่ หรือผู้ตอบแบบสอบถามตอบซ้ำในข้อเดียวกัน ถ้าตอบครบทุกคำถามทุกข้อหรือตอบไม่ซ้ำกันในข้อเดียวกันถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

2. นำแบบสอบถาม 571 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	ให้	4	คะแนน
มีปัญหามาก	ให้	3	คะแนน
มีปัญหาน้อย	ให้	2	คะแนน
มีปัญหาน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

3. วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยและหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ตามกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา

4. การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

3.26 - 4.00 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด

2.51 - 3.25 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหามาก

1.76 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาน้อย

1.00 - 1.75 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด

5. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีทางสถิติ t - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (คำนวณ สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบ
 สมมติฐาน ใช้สูตร (Ferguson, 1981 : 182)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{N_1}\right)^2}{N_1-1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{N_2}\right)^2}{N_2-1}}$$

เมื่อ t แทน ค่า t - distribution

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยทักษะของผู้บริหาร

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยทักษะของครู

S_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทักษะของผู้บริหาร

S_2^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทักษะของครู

N_1 แทน จำนวนผู้บริหาร

N_2 แทน จำนวนครู

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที่ (t - distribution)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ที่เป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน ตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในตอนนี้เป็น การวิเคราะห์ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ใน ตำแหน่ง โดยใช้ค่าร้อยละ ดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ในตำแหน่ง

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>วุฒิการศึกษา</u>				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	37	17.13	73	20.56
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	179	82.87	282	79.44
รวม	216	100.00	355	100.00
<u>ประสบการณ์ในตำแหน่ง</u>				
ต่ำกว่า 10 ปี	105	48.61	90	25.35
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	111	51.39	265	74.65
รวม	216	100.00	355	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 216 คน มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17.13 และมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 82.87

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์ในด้านตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 48.61 และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 51.39

ครูผู้สอน จำนวน 355 คน มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.56 และมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 79.44

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งพบว่าครูผู้สอนมีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.35 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 74.65

ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนได้ตอบแบบสอบถามครบร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในตอนนี้เป็น การวิเคราะห์และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู จำแนกตามสถานภาพ

2.1 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในตอนนี้เป็น การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตาราง 3 - 7 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน	ผู้บริหาร n = 216		ระดับ	ครู n = 355		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการแต่งกาย	1.20	.47	น้อยที่สุด	1.18	.48	น้อยที่สุด
ด้านความประพฤติ	1.40	.63	น้อยที่สุด	1.41	.62	น้อยที่สุด
ด้านความรับผิดชอบ	1.39	.60	น้อยที่สุด	1.45	.64	น้อยที่สุด
ด้านคุณธรรม	1.58	.68	น้อยที่สุด	1.64	.71	น้อยที่สุด
รวม	1.35	.55	น้อยที่สุด	1.36	.55	น้อยที่สุด

จากตาราง 3 แสดงว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในทำนองเดียวกัน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ
นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ด้านการแต่งกาย

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	ผู้บริหาร n = 216		ระดับ	ครู n = 355		ระดับ
		X	S.D.		X	S.D.	
1	นักเรียนสวมเสื้อผ้าผิกระเปียบ ที่โรงเรียนกำหนด	1.50	.71	น้อยที่สุด	1.54	.71	น้อยที่สุด
2	นักเรียนสวมเสื้อสีอื่นผิกระเปียบที่ โรงเรียนกำหนด	1.31	.55	น้อยที่สุด	1.24	.51	น้อยที่สุด
3	นักเรียนปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง	1.67	.75	น้อยที่สุด	1.75	.71	น้อยที่สุด
4	นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผิกระเปียบ ที่ ร.ร. กำหนด	1.26	.50	น้อยที่สุด	1.32	.50	น้อยที่สุด
5	นักเรียนชายมีการนุ่งกางเกงผิ กระเปียบที่ ร.ร. กำหนด	1.35	.57	น้อยที่สุด	1.30	.58	น้อยที่สุด
6	นักเรียนสวมรองเท้าอื่นผิกระเปียบที่ โรงเรียนกำหนด	1.97	.90	น้อย	1.97	.89	น้อย
7	นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้าที่รัดรูปทรง เกินไป	1.24	.49	น้อยที่สุด	1.24	.55	น้อยที่สุด
8	นักเรียนชายคาดเข็มขัดอื่นผิกระเปียบ ที่ ร.ร. กำหนด	1.37	.60	น้อยที่สุด	1.35	.57	น้อยที่สุด
9	นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบคารา	1.30	.63	น้อยที่สุด	1.32	.65	น้อยที่สุด
10	นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลบสั้นคล (ยกเว้นกระเปียบบางโรงเรียน)	1.52	.77	น้อยที่สุด	1.41	.69	น้อยที่สุด
11	นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม.	1.40	.68	น้อยที่สุด	1.43	.68	น้อยที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	ผู้บริหาร n = 216		ระดับ	ครู n = 355		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
12	นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน	1.37	.62	น้อยที่สุด	1.38	.66	น้อยที่สุด
13	นักเรียนมีการทาลิ้นมาโรงเรียน	1.10	.33	น้อยที่สุด	1.11	.40	น้อยที่สุด
14	นักเรียนหญิงใช้เครื่องสำอางอื่นนอกเหนือไปจากแป้งทาหน้ามาโรงเรียน	1.16	.42	น้อยที่สุด	1.19	.61	น้อยที่สุด
15	นักเรียนทั้งชายและหญิงตัดผมแต่งผมให้เปลี่ยนไปจากที่ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด	1.19	.51	น้อยที่สุด	1.23	.57	น้อยที่สุด
รวม		1.20	.47	น้อยที่สุด	1.18	.48	น้อยที่สุด

จากตาราง 4 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการแต่งกาย ตามทัศนะของผู้บริหาร โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมาก อยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมรองเท้านั้นมีคะแนนที่โรงเรียนกำหนด อยู่ในระดับน้อย

ในทำนองเดียวกัน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการแต่งกาย ตามทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมรองเท้านั้นมีคะแนนที่โรงเรียนกำหนด อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ
นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านความประพฤติ

ข้อ	ปัญหาด้านความประพฤติ	ผู้บริหาร n = 216		ระดับ	ครู n = 355		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1	ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	1.72	.67	น้อยที่สุด	1.81	.70	น้อย
2	ชอบลักขโมย	1.42	.56	น้อยที่สุด	1.44	.57	น้อยที่สุด
3	ก่อการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน	1.73	.69	น้อยที่สุด	1.66	.66	น้อยที่สุด
4	เสพยาเสพติดในโรงเรียน	1.13	.42	น้อยที่สุด	1.15	.47	น้อยที่สุด
5	เล่นการพนันในโรงเรียน	1.20	.48	น้อยที่สุด	1.15	.44	น้อยที่สุด
6	เล่นการพนันความงานต่าง ๆ ในชุมชน	1.33	.61	น้อยที่สุด	1.38	.64	น้อยที่สุด
7	ชอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์ จนเกิดความเสียหาย	1.54	.69	น้อยที่สุด	1.53	.66	น้อยที่สุด
8	ทำให้สิ่งของสาธารณะประโยชน์ เกิดความสกปรก	1.70	.71	น้อยที่สุด	1.75	.74	น้อยที่สุด
9	การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น	1.66	.68	น้อยที่สุด	1.60	.63	น้อยที่สุด
10	ทรมานสัตว์เพราะความสนุก	1.60	.73	น้อยที่สุด	1.56	.65	น้อยที่สุด
11	เดินรับประทานอาหารบนท้องถนน	1.77	.83	น้อย	1.79	.74	น้อย
12	การไม่ทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ	1.69	.70	น้อยที่สุด	1.75	.74	น้อยที่สุด
13	เที่ยวเตร่เวลากลางวัน	1.44	.67	น้อยที่สุด	1.51	.69	น้อยที่สุด
14	พูดจาไม่สุภาพ	1.96	.83	น้อย	2.07	.84	น้อย
15	ส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุม	2.40	.86	น้อย	2.46	.89	น้อย
รวม		1.40	.63	น้อยที่สุด	1.41	.62	น้อยที่สุด

จากตาราง 5 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความประพฤติ ตามทัศนะของผู้บริหาร โดยรวมและเป็นรายชื่อส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับเดินรับประทานอาหารบนท้องถนน พุดจาไม่สุภาพ และส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุมอยู่ในระดับน้อย

ในทำนองเดียวกัน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความประพฤติ ตามทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายชื่อส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู เดินรับประทานอาหารบนท้องถนน พุดจาไม่สุภาพ และส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ

นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านความรับผิดชอบ

ข้อ	ปัญหาด้านความรับผิดชอบ	ผู้บริหาร n = 216		ระดับ	ครู n = 355		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย	1.41	.57	น้อยที่สุด	1.38	.60	น้อยที่สุด
2	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน	1.19	.48	น้อยที่สุด	1.22	.53	น้อยที่สุด
3	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย ๆ	1.35	.58	น้อยที่สุด	1.44	.61	น้อยที่สุด
4	หลบหลีกการทำเวรประจำวัน	1.81	.74	น้อย	1.76	.72	น้อย
5	หลบหลีกการตรวจสุขภาพประจำวัน	1.36	.59	น้อยที่สุด	1.37	.54	น้อยที่สุด
6	ทุจริตในการสอบ	1.28	.49	น้อยที่สุด	1.37	.60	น้อยที่สุด
7	ลอกการบ้าน	1.89	.83	น้อย	1.88	.76	น้อย
8	ลืมทำการบ้าน	1.93	.82	น้อย	1.90	.74	น้อย
9	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	1.44	.67	น้อยที่สุด	1.44	.66	น้อยที่สุด
10	ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนดให้	2.01	.81	น้อย	1.97	.82	น้อย
11	ทำผิดแล้ว ไม่ยอมรับผิดชอบ	1.85	.79	น้อย	1.88	.80	น้อย
12	ยึดอุปกรณ์ไม่ส่งคืนตามกำหนด	1.67	.75	น้อยที่สุด	1.73	.71	น้อยที่สุด
13	ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	1.84	.79	น้อย	1.94	.77	น้อย
14	ไม่รักษาทรัพย์สินส่วนตัวของห้องเรียน	1.80	.76	น้อย	1.88	.79	น้อย
15	ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1.64	.65	น้อยที่สุด	1.70	.70	น้อยที่สุด
รวม		1.39	.69	น้อยที่สุด	1.45	.64	น้อยที่สุด

จากตาราง 6 แสดงว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ตามทัศนะของผู้บริหารโดยรวมและเป็นรายชื่อส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับ หลบหลีกการทำเวรประจำวัน ลอกการบ้าน ลืมทำการบ้าน ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่ กำหนดให้ ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน และไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติ ของห้องเรียนอยู่ในระดับน้อย

ในทำนองเดียวกัน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความรับผิดชอบตาม ทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายชื่อส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับ หลบหลีกการทำเวรประจำวัน ลอกการบ้าน ลืมทำการบ้าน ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่ กำหนด ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน และไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติของ ห้องเรียนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานกิจการ

นักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านคุณธรรม

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	ผู้บริหาร n = 216		ระดับ	ครู n = 355		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนไม่มีความเคารพผู้มีพระคุณ	1.53	.65	น้อยที่สุด	1.52	.63	น้อยที่สุด
2	นักเรียนขาดความอดทน	1.88	.73	น้อย	1.89	.76	น้อย
3	นักเรียนขาดความอดกลั้น	1.88	.75	น้อย	1.90	.74	น้อย
4	นักเรียนไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง	1.77	.72	น้อย	1.81	.71	น้อย
5	นักเรียนถูกเหยียดหยามผู้อื่น	1.54	.62	น้อยที่สุด	1.54	.60	น้อยที่สุด
6	นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน	1.36	.57	น้อยที่สุด	1.42	.65	น้อยที่สุด
7	นักเรียนเป็นคนเห็นแก่ตัว	1.72	.72	น้อยที่สุด	1.85	.80	น้อย
8	นักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย	1.68	.78	น้อยที่สุด	1.84	.90	น้อย
9	นักเรียนมีความอิจฉาริษยากัน	1.66	.69	น้อยที่สุด	1.69	.69	น้อยที่สุด
10	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้	1.78	.71	น้อย	1.84	.71	น้อย
11	นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน	1.48	.59	น้อยที่สุด	1.50	.61	น้อยที่สุด
12	นักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1.68	.73	น้อยที่สุด	1.65	.66	น้อยที่สุด
13	นักเรียนขาดความสนใจในหาความรู้ให้กับตนเอง	2.33	.80	น้อย	2.28	.84	น้อย
14	นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมต่าง ๆ	2.07	.77	น้อย	2.11	.82	น้อย
15	นักเรียนมีความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาตัดสินแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น	2.00	.82	น้อย	1.97	.80	น้อย
รวม		1.58	.68	น้อยที่สุด	1.64	.71	น้อยที่สุด

จากตาราง 7 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านคุณธรรม ตามทัศนะของผู้บริหาร โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนขาดความอดทน นักเรียนขาดความอดกลั้น นักเรียนไม่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้ นักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมต่าง ๆ และนักเรียนมีความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาตัดสินแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

ในทำนองเดียวกันปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านคุณธรรม ตามทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนมากอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนไม่มีความเคารพผู้มีพระคุณ นักเรียนถูกรุ้มรังแกโดยผู้อื่น นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน นักเรียนมีความอิจฉาริษยากัน นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน และนักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในตอนนี้เป็นการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ดังตาราง 8 - 27 ต่อไปนี้

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร เป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน	วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร				
	ต่ำกว่าปริญญาตรี n = 37		ปริญญาตรีขึ้นไป n = 179		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการแต่งกาย	1.10	.31	1.22	.49	-1.73
ด้านความประพฤติ	1.35	.68	1.41	.62	-.49
ด้านความรับผิดชอบ	1.27	.51	1.42	.62	-1.37
ด้านคุณธรรม	1.51	.65	1.60	.69	-.69
รวม	1.22	.48	1.38	.55	-1.65

จากตาราง 8 แสดงว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
การแต่งกาย จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 37		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 179		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนสวมเสื้อผ้าผืนกระเป๋ยที่โรงเรียนกำหนด	1.32	.48	1.54	.74	-2.21*
2	นักเรียนสวมเสื้อสีอื่นผืนกระเป๋ยที่โรงเรียนกำหนด	1.22	.42	1.32	.58	-1.33
3	นักเรียนปล่อยผมยาวเกินไปนอกกางเกง	1.38	.55	1.73	.78	-3.31**
4	นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผืนกระเป๋ยที่ ร.ร.กำหนด	1.19	.46	1.27	.51	-.94
5	นักเรียนชายมีการนุ่งกางเกงผืนกระเป๋ยที่ ร.ร.กำหนด	1.24	.44	1.37	.59	-1.49
6	นักเรียนสวมรองเท้าอื่นผืนกระเป๋ยที่โรงเรียน กำหนด	1.92	.83	1.98	.92	-.36
7	นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้าที่รัดรูปทรงเกินไป	1.16	.44	1.26	.50	-1.07
8	นักเรียนชายคาดเข็มขัดอื่นผืนกระเป๋ยที่ ร.ร.กำหนด	1.27	.56	1.39	.61	-1.11
9	นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบดารา	1.30	.70	1.30	.62	.01
10	นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลยต้นคอ(ยกเว้นกระเป๋ย บางโรงเรียน)	1.38	.61	1.55	.79	-1.22
11	นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม.	1.35	.68	1.41	.68	-.46

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 37		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 179		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12	นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน	1.16	.44	1.41	.64	-2.89**
13	นักเรียนมีการทาเล็บมาโรงเรียน	1.05	.23	1.11	.35	-1.26
14	นักเรียนหญิงใช้เครื่องสำอางอื่นที่นอกเหนือไป จากแป้งทาหน้ามาโรงเรียน	1.19	.52	1.15	.40	.42
15	นักเรียนทั้งชายและหญิงคิดยกแต่งผมให้เปลี่ยนไป จากที่ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด	1.14	.59	1.20	.49	-.72
รวม		1.10	.31	1.22	.50	-1.73

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการแต่งกาย โดยรวมนจะเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนปล่อยชาย เลื้อไวนอกกางเกงและนักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมเสื้อผ้าผืนกระเป๋ายที่โรงเรียนกำหนด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
ความประพฤติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านความประพฤติ	วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 37		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 179		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	1.54	.61	1.75	.68	-1.76
2	ชอบลักขโมย	1.38	.49	1.42	.58	-.45
3	ก่อการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน	1.65	.72	1.74	.69	-.75
4	เสพของเสพติดคินเมา	1.14	.59	1.13	.38	.07
5	เล่นการพนันในโรงเรียน	1.30	.62	1.18	.44	1.06
6	เล่นการพนันแกมงานต่าง ๆ ในชุมชน	1.32	.67	1.34	.60	-.10
7	ชอบทำร้ายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จนเกิด ความเสียหาย	1.54	.77	1.54	.67	.03
8	ทำให้สิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิดความสกปรก	1.54	.69	1.74	.71	-1.54
9	การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น	1.65	.75	1.66	.67	-.09
10	ทรมานสัตว์เพราะความสนุก	1.41	.64	1.64	.75	-1.75
11	เดินรับประทานอาหารบนท้องถนน	1.62	.79	1.80	.84	-1.18
12	การไม่ทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ	1.57	.73	1.72	.69	-1.17
13	เที่ยวเตร่เวลากลางคืน	1.60	.80	1.41	.64	1.54
14	พูดจาไม่สุภาพ	1.89	.77	1.98	.84	-.57
15	ส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุม	2.14	.75	2.45	.87	-2.07*
รวม		1.35	.68	1.41	.62	-.49

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความประพฤติโดยรวม และเป็นรายข้อ ส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับสิ่งเสี่ยง พหุคูณกันในห้องประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
ความรับผิดชอบ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านความรับผิดชอบ	วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 37		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 179		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย	1.32	.58	1.42	.57	-.97
2	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน	1.19	.57	1.19	.46	-.01
3	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย ๆ	1.30	.57	1.36	.58	-.63
4	ผลบกพร่องจากการทำเวรประจำวัน	1.51	.61	1.88	.75	-2.75**
5	ผลบกพร่องจากการตรวจสอบสภาพประจำวัน	1.19	.57	1.40	.59	-1.95
6	ทุจริตในการสอบ	1.41	.60	1.26	.46	1.42
7	ลอกการบ้าน	1.68	.67	1.93	.86	-1.72
8	ฉีกทำการบ้าน	1.84	.65	1.95	.85	-.76
9	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	1.49	.77	1.43	.64	.47
10	ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนดให้	1.84	.76	2.04	.81	-1.42
11	ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด	1.76	.76	1.87	.79	-.81
12	มีมอุปกรณ์ไม่ถ่วงคืบตามกำหนด	1.41	.64	1.73	.76	-2.39*
13	ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	1.62	.72	1.85	.80	-1.83
14	ไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน	1.59	.64	1.84	.77	-1.84
15	ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1.51	.61	1.66	.66	-1.28
รวม		1.27	.51	1.42	.62	-1.37

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยรวม และเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับหลักการทำเวรประจำวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเกี่ยวกับยืมอุปกรณ์ไม่ส่งคืนตามกำหนด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 เปรียบเทียบไต่ถามการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
คุณธรรมจรรยาตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	วุฒิการศึกษา				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 37		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 179		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนไม่มีความเคารพผู้มีพระคุณ	1.51	.73	1.53	.64	-.15
2	นักเรียนขาดความเอื้อเฟื้อ	1.76	.64	1.91	.75	-1.12
3	นักเรียนขาดความอดกลั้น	1.78	.75	1.91	.75	-.90
4	นักเรียนไม่ถือสัตย์ต่อตนเอง	1.78	.71	1.77	.73	.10
5	นักเรียนถูกเหยียดหยามผู้อื่น	1.54	.59	1.54	.64	-.01
6	นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน	1.24	.44	1.38	.59	-1.63
7	นักเรียนเป็นคนเห็นแก่ตัว	1.57	.60	1.75	.73	-1.41
8	นักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย	1.54	.73	1.71	.79	-1.20
9	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อต่อกัน	1.68	.63	1.65	.71	.18
10	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้	1.76	.68	1.79	.72	-.24
11	นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน	1.60	.60	1.45	.58	1.34
12	นักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1.57	.69	1.69	.73	-1.00
13	นักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง	2.05	.66	2.39	.82	-2.35*
14	นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมต่างๆ	1.87	.67	4.12	.79	-1.82
15	นักเรียนมีความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาตัดสินแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น	1.84	.73	2.04	.84	-1.36
รวม		1.51	.65	1.60	.69	-.69

จากตาราง 12. แสดงว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านคุณธรรม โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารเป็น
รายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ปัญหากิจการนักเรียน	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
	ต่ำกว่า 10 ปี n = 105		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป n = 111		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการแต่งกาย	1.23	.52	1.17	.40	.90
ด้านความประพฤติ	1.37	.58	1.12	.68	-.60
ด้านความรับผิดชอบ	1.37	.56	1.41	.61	-.52
ด้านคุณธรรม	1.53	.64	1.63	.71	-1.06
รวม	1.37	.54	1.33	.56	.51

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และ
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยรวมและเป็นรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
การแต่งกาย จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
		ต่ำกว่า 10 ปี n = 105		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป n = 111		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนสวมเสื้อผ้าผิดระเบียบที่ โรงเรียนกำหนด	1.54	.81	1.46	.60	.86
2	นักเรียนสวมเสื้อสีอื่นผิดระเบียบที่ โรงเรียนกำหนด	1.31	.56	1.30	.55	.23
3	นักเรียนปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง	1.81	.80	1.54	.69	2.66**
4	นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผิดระเบียบที่ ร.ร. กำหนด	1.28	.53	1.24	.47	.49
5	นักเรียนชายมีการนุ่งกางเกงผิดระเบียบ ที่ร.ร. กำหนด	1.38	.58	1.32	.56	.85
6	นักเรียนสวมรองเท้าอื่นผิดระเบียบที่ โรงเรียนกำหนด	1.90	.85	2.04	.94	-1.15
7	นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้าที่รัดรูปทรง เกินไป	1.27	.49	1.22	.49	.76
8	นักเรียนชายคาดเข็มขัดอื่นผิดระเบียบที่ ร.ร. กำหนด	1.39	.63	1.35	.58	.48
9	นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบดารา	1.24	.53	1.35	.71	-1.34
10	นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลยต้นคอ (ยกเว้นระเบียบบางโรงเรียน)	1.55	.75	1.49	.79	.63

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
		ต่ำกว่า 10 ปี n = 105		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป n = 111		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11	นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม.	1.44	.71	1.36	.66	.84
12	นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน	1.46	.71	1.29	.51	2.00*
13	นักเรียนมีการทาลิปมาโรงเรียน	1.16	.42	1.05	.21	2.57*
14	นักเรียนหญิงใช้เครื่องสำอางอื่นที่นอกเหนือไปจากแป้งทาหน้ามาโรงเรียน	1.19	.46	1.13	.38	1.12
15	นักเรียนทั้งชายและหญิงติดตกแต่งผมให้เปลี่ยนไปจากที่ระบียบที่โรงเรียนกำหนด	1.21	.49	1.17	.52	.56
รวม		1.23	.52	1.17	.40	.90

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการแต่งกาย โดยรวมและเป็นรายข้อ ส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน นักเรียนมีการทาลิปมาโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนปล่อยชายเลื้อยไว้นอกกางเกงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
ความประพฤติ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านความประพฤติ	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 105		n = 111		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	1.75	.68	1.68	.67	.74
2	ชอบลักขโมย	1.40	.58	1.43	.55	-.42
3	ก่อการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน	1.79	.66	1.67	.71	1.32
4	เสพยาเสพติดมึนเมา	1.12	.36	1.14	.49	-.20
5	เล่นการพนันในโรงเรียน	1.20	.45	1.21	.51	-.11
6	เล่นการพนันตามงานต่าง ๆ ในชุมชน	1.30	.62	1.36	.60	-.67
7	ชอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จน เกิดความเสียหาย	1.49	.65	1.59	.72	-1.07
8	ทำให้สิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิด ความสกปรก	1.64	.70	1.77	.73	-1.32
9	การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น	1.63	.67	1.68	.70	-.60
10	ทรมานสัตว์เพราะความสนุก	1.59	.70	1.60	.77	-.13
11	เดินรับประทานอาหารบนท้องถนน	1.86	.84	1.69	.82	1.53
12	การไม่ทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ	1.65	.62	1.73	.76	-.87
13	เที่ยวเตร่เวลากลางวัน	1.30	.48	1.58	.79	-3.18**
14	พูดจาไม่สุภาพ	1.86	.77	2.06	.88	-1.83
15	ส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุม	2.44	.90	2.36	.82	.67
รวม		1.37	.58	1.42	.68	-.60

จากตาราง 15 แสดงว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความประพฤติ โดยรวมเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับเที่ยวเตร่เวลาว่างคืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
ความรับผิดชอบ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านความรับผิดชอบ	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
		ต่ำกว่า 10 ปี n = 105		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป n = 111		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียน สาย	1.45	.59	1.37	.56	1.01
2	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน	1.19	.44	1.13	.51	.02
3	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียน บ่อย ๆ	1.37	.59	1.33	.56	.49
4	หลบหนีการทำเวรประจำวัน	1.79	.76	1.84	.73	-.47
5	หลบหนีการตรวจสุขภาพประจำวัน	1.31	.54	1.41	.64	-1.13
6	ทุจริตในการสอบ	1.24	.43	1.32	.54	-1.30
7	ลอกการบ้าน	1.89	.84	1.89	.84	-.05
8	ลืมทำการบ้าน	1.95	.83	1.91	.82	.38
9	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	1.42	.62	1.46	.71	-.45
10	ทำงานเสร็จไม่ทันตาม เวลาที่กำหนดให้	2.07	.80	1.96	.81	1.02
11	ทำผิดแล้ว ไม่ยอมรับผิด	1.89	.80	1.82	.78	.61
12	มีอุปกรณ์ไม่ส่งคืนตามกำหนด	1.66	.73	1.68	.77	-.27
13	ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	1.78	.77	1.89	.81	-1.03
14	ไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน	1.72	.75	1.87	.75	-1.46
15	ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	1.60	.67	1.67	.64	-.85
รวม		1.37	.56	1.41	.64	-.52

จากตาราง 10 แสดงว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยรวมเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ด้าน
คุณธรรม จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 105		n = 111		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนไม่มีความเคารพผู้มีพระคุณ	1.49	.59	1.57	.71	-.92
2	นักเรียนขาดความอดทน	1.90	.74	1.86	.72	.49
3	นักเรียนขาดความอดกลั้น	1.90	.73	1.87	.76	.21
4	นักเรียนไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง	1.74	.73	1.80	.71	-.60
5	นักเรียนถูกละเลยโดยหมามู่ผู้อื่น	1.55	.62	1.53	.63	.25
6	นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน	1.40	.60	1.32	.54	1.09
7	นักเรียนเป็นกระเทือนแก่ตัว	1.70	.72	1.74	.71	-.45
8	นักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย	1.61	.74	1.75	.81	-1.30
9	นักเรียนมีความอิจฉาริษยา	1.61	.70	1.70	.68	-.99
10	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้	1.82	.74	1.75	.68	.74
11	นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน	1.47	.59	1.49	.59	-.25
12	นักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1.66	.72	1.69	.74	-.37
13	นักเรียนขาดความสนใจไม่หาความรู้ให้กับตนเอง	2.35	.82	2.32	.79	.34
14	นักเรียนขาดความยับยั้งชั่งใจในกิจกรรมต่าง ๆ	2.09	.75	2.06	.79	.21

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	ประสบการณ์ในตำแหน่ง				
		ต่ำกว่า 10 ปี n = 105		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป n = 111		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15	นักเรียนมีความกล้าเอียงเข้าข้างพวก เดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาตัดสินแก้ไข สิ่งที่เกิดขึ้น	1.98	.81	2.03	.84	-.41
รวม		1.53	.64	1.63	.71	-1.06

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และ
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านคุณธรรม โดยรวม
และเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน เป็น
รายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน	วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน				
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 73		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 282		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ค่าการแต่งกาย	1.19	.56	1.17	.45	.25
ด้านความประพฤติ	1.34	.67	1.43	.60	-1.03
ด้านความรับผิดชอบ	1.40	.57	1.46	.65	-.76
ด้านคุณธรรม	1.62	.72	1.65	.71	-.31
รวมเฉลี่ย	1.34	.58	1.37	.55	-.31

จากตาราง 18 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่า
ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
การแต่งกาย จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 73		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 282		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนสวมเสื้อผ้าผืนกระเปียบที่โรงเรียนกำหนด	1.49	.73	1.55	.71	-.61
2	นักเรียนสวมเสื้อสีอื่นผืนกระเปียบที่โรงเรียนกำหนด	1.22	.53	1.25	.51	-.43
3	นักเรียนปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง	1.63	.70	1.78	.71	-1.57
4	นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผืนกระเปียบที่ ร.ร.กำหนด	1.27	.63	1.33	.60	-.70
5	นักเรียนชายมีการนุ่งกางเกงผืนกระเปียบที่ ร.ร.กำหนด	1.29	.61	1.31	.57	-.28
6	นักเรียนสวมรองเท้าอื่นผืนกระเปียบที่โรงเรียน กำหนด	1.89	.88	2.00	.89	.91
7	นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้าที่รัดรูปทรงเกินไป	1.25	.64	1.23	.52	.15
8	นักเรียนชายคาดเข็มขัดอื่นผืนกระเปียบที่ ร.ร.กำหนด	1.36	.63	1.35	.55	.12
9	นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบดารานักแสดง	1.29	.61	1.33	.65	-.50
10	นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลยต้นคอ (ยกเว้นกระเปียบ บางโรงเรียน)	1.38	.66	1.42	.70	-.38
11	นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม.	1.38	.68	1.44	.68	-.67

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 73		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 282		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12	นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน	1.41	.72	1.38	.64	.41
13	นักเรียนมีการทาเล็บมาโรงเรียน	1.15	.46	1.10	.38	.82
14	นักเรียนหญิงใช้เครื่องสำอางอื่นที่นอกเหนือไป จากแป้งทาหน้ามาโรงเรียน	1.22	.67	1.19	.59	.39
15	นักเรียนทั้งชายและหญิงตัดตกแต่งผมให้เปลี่ยนไป จากที่ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด	1.22	.63	1.23	.56	-.15
รวม		1.19	.56	1.17	.45	.25

จากตาราง 19 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่า
ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการแต่งกาย โดยรวม
และเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างไรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
ความประพฤติ จำแนกตามวิถีทางการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านความประพฤติ	วุฒิการศึกษา				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 73		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 282		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	1.77	.74	1.82	.69	-.60
2	ชอบลักขโมย	1.42	.69	1.44	.53	-.22
3	ก่อการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน	1.68	.72	1.66	.64	.33
4	เสพยาเสพติดมึนเมา	1.15	.49	1.16	.47	-.09
5	เล่นการพนันในโรงเรียน	1.18	.51	1.15	.42	.45
6	เล่นการพนันตามงานต่าง ๆ ในชุมชน	1.36	.67	1.38	.53	-.32
7	ชอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จนเกิด ความเสียหาย	1.55	.77	1.52	.63	.20
8	ทำให้สิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิดความสกปรก	1.71	.75	1.76	.74	-.14
9	การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น	1.62	.62	1.59	.64	.23
10	ทรมานสัตว์เพราะความสนุก	1.60	.60	1.55	.67	.62
11	เดินรับประทานอาหารบนท้องถนน	1.68	.76	1.82	.73	-1.39
12	การไม่ทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ	1.68	.81	1.77	.72	-.83
13	เที่ยวเตร่เวลาว่างคืน	1.47	.71	1.52	.69	-.57
14	พูดจาไม่สุภาพ	2.07	.87	2.07	.83	-.05
15	ส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุม	2.27	.84	2.50	.90	-1.97*
รวม		1.34	.67	1.43	.60	-1.03

จากตาราง 20 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความประพฤติ โดยรวมและเป็นรายข้อ ส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
ความรับผิดชอบ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านความรับผิดชอบ	วุฒิการศึกษา				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 73		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 282		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย	1.25	.47	1.41	.62	-2.56*
2	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน	1.14	.38	1.24	.51	-1.92
3	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย ๆ	1.44	.55	1.44	.62	-.02
4	หลบหลีกการทำเวรประจำวัน	1.70	.74	1.77	.72	-.78
5	หลบหลีกการตรวจสุขภาพประจำวัน	1.30	.46	1.39	.56	-1.20
6	ทุจริตในการสอบ	1.33	.60	1.38	.60	-.64
7	ลอกการบ้าน	1.86	.75	1.88	.76	-.16
8	ลืมทำการบ้าน	1.78	.73	1.93	.74	-1.49
9	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	1.38	.64	1.45	.67	-.81
10	ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนดให้	1.84	.73	2.01	.84	-1.63
11	ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด	1.85	.81	1.89	.80	-.39
12	ยืมอุปกรณ์ไม่ส่งคืนตามกำหนด	1.68	.69	1.74	.72	-.60
13	ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	1.99	.81	1.93	.76	.60
14	ไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน	1.86	.84	1.83	.77	-.16
15	ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1.70	.74	1.70	.69	.00
รวม		1.40	.57	1.46	.65	-.76

จากตาราง 21 แสดงว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและเป็นรายข้อ ส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับโดยภาพรวมแล้ว นักเรียนมาโรงเรียนสาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
คุณธรรม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	วุฒิการศึกษา				
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 73		ปริญญาตรี ขึ้นไป n = 282		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	นักเรียนไม่มีความเคารพผู้มีพระคุณ	1.56	.71	1.51	.61	.57
2.	นักเรียนขาดความอดทน	1.82	.71	1.91	.77	-.90
3.	นักเรียนขาดความอดกลั้น	1.85	.70	1.91	.75	-.68
4.	นักเรียนไม่เชื่อสัจย์ต่อตนเอง	1.79	.62	1.82	.73	-.27
5.	นักเรียนถูกละเมิดสิทธิโดยผู้อื่น	1.53	.58	1.54	.60	-.02
6.	นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน	1.48	.75	1.40	.63	.83
7.	นักเรียนเป็นคนเห็นแก่ตัว	1.88	.85	1.84	.78	.38
8.	นักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย	1.84	.80	1.84	.80	-.05
9.	นักเรียนมีความอิจฉาริษยา	1.74	.80	1.67	.64	.65
10.	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้	1.79	.71	1.85	.71	-.61
11.	นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน	1.52	.65	1.50	.60	.26
12.	นักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1.68	.74	1.65	.64	.46
13.	นักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง	2.12	.91	2.32	.82	-1.74
14.	นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมต่างๆ	1.96	.86	2.15	.81	-1.73
15.	นักเรียนมีความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาตัดสินแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น	2.01	.77	1.96	.81	.47
รวม		1.62	.72	1.65	.71	-.31

จากตาราง 22 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านคุณธรรม โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอนเป็นรายคำนี้ จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ปัญหาบริหารกิจการนักเรียน	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
	n = 90		n = 265		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการแต่งกาย	1.38	.65	1.11	.38	3.73**
ด้านความประพฤติ	1.68	.72	1.32	.55	4.36**
ด้านความรับผิดชอบ	1.67	.78	1.37	.56	3.29**
ด้านคุณธรรม	1.77	.78	1.60	.68	1.98*
รวม	1.59	.67	1.28	.48	4.00**

จากตาราง 23 แสดงว่าครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยรวมและเป็นรายด้านส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านคุณธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
การแต่งกาย จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนสวมเสื้อผ้าผืนกระเป๋ียบที่โรงเรียนกำหนด	1.77	.81	1.46	.66	3.25**
2	นักเรียนสวมเสื้อสีอื่นผืนกระเป๋ียบที่โรงเรียนกำหนด	1.40	.65	1.19	.45	2.86**
3	นักเรียนปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง	1.91	.79	1.69	.68	2.56*
4	นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผืนกระเป๋ียบที่ร.ร.กำหนด	1.61	.79	1.22	.49	4.44**
5	นักเรียนชายมีการนุ่งกางเกงผืนกระเป๋ียบที่ร.ร.กำหนด	1.56	.74	1.22	.48	4.05**
6	นักเรียนสวมรองเท้าอื่นผืนกระเป๋ียบที่โรงเรียนกำหนด	2.07	.90	1.94	.88	1.14
7	นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้าที่รัดรูปทรงเกินไป	1.48	.72	1.15	.45	3.99**
8	นักเรียนชายคาดเข็มขัดอื่นผืนกระเป๋ียบที่ร.ร.กำหนด	1.50	.68	1.30	.52	2.59**
9	นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบดารา	1.58	.83	1.23	.54	3.66**

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านการแต่งกาย	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t
10	นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลยต้นคอ (ยกเว้นระเบียบบางโรงเรียน)	1.62	.83	1.34	.63	2.96**
11	นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม.	1.71	.84	1.34	.59	3.93**
12	นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน	1.64	.85	1.29	.55	3.65**
13	นักเรียนมีการทาสีมาโรงเรียน	1.24	.50	1.07	.34	3.09**
14	นักเรียนหญิงใช้เครื่องสำอางอื่นที่นอกเหนือไปจากแป้งทาหน้ามาโรงเรียน	1.46	.88	1.11	.45	3.63**
15	นักเรียนทั้งชายและหญิงตัดตกแต่งผมให้เปลี่ยนไปจากที่ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด	1.40	.76	1.17	.48	2.69**
รวมเฉลี่ย		1.38	.65	1.11	.38	3.73**

จากตาราง 24 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการแต่งกาย โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนปล่อยชายไว้สั้นนอกกางเกงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนสวมรองเท้าอเนกประสงค์ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
ความประพฤติ จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านความประพฤติ	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	1.92	.74	1.77	.69	1.74
2	ชอบลักขโมย	1.57	.56	1.40	.56	2.49*
3	ก่อการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน	1.86	.74	1.60	.62	2.98**
4	เล่นของเล่นผิดวินัย	1.33	.69	1.09	.35	3.16**
5	เล่นการพนันในโรงเรียน	1.30	.59	1.11	.36	2.94**
6	เล่นการพนันตามงานต่าง ๆ ในชุมชน	1.57	.77	1.31	.57	2.88**
7	ชอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จนเกิดความเสียหาย	1.61	.71	1.51	.63	1.32
8	ทำให้สิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิดความสกปรก	1.91	.82	1.69	.71	2.45*
9	การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น	1.73	.73	1.55	.59	2.14*
10	ทรมานสัตว์เพราะความสนุก	1.70	.79	1.51	.60	2.06*
11	เดินรับประทานอาหารบนท้องถนน	2.09	.77	1.69	.70	4.55**
12	การไม่ทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ	1.89	.81	1.70	.71	2.08*
13	เที่ยวเตร่เวลากลางคืน	1.80	.81	1.41	.60	4.05**

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านความประพฤติ	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14	พูดจาไม่สุภาพ	2.22	.92	2.02	.81	1.95
15	ส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุม	2.60	.97	2.38	.85	2.89**
รวม		1.68	.72	1.32	.55	4.36**

จากตาราง 25 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความประพฤติ โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อเกี่ยวกับการลักขโมย ทำสิ่งของสาธารณะประโยชน์ให้เกิดความสกปรก การข่มเหงรังแกผู้อื่น ทรมาณสัตว์เพราะความสนุก การไม่เคารพครูทุกครั้งที่พบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเกี่ยวกับไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ขอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จนเกิดความเสียหาย และพุดจาไม่สุภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน ด้าน
ความรับผิดชอบ จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านความรับผิดชอบ	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย	1.70	.80	1.27	.46	4.82**
2	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน	1.48	.72	1.14	.41	4.26**
3	โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย ๆ	1.74	.76	1.34	.51	4.76**
4	หลบหลีกการทำเวรประจำวัน	2.00	.76	1.68	.69	3.74**
5	หลบหลีกการตรวจสุขภาพประจำวัน	1.58	.64	1.30	.48	3.82**
6	ทุจริตในการสอบ	1.63	.71	1.28	.53	4.34**
7	ลอกการบ้าน	2.19	.89	1.77	.68	4.10**
8	ลืมทำการบ้าน	2.10	.79	1.83	.71	3.06**
9	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	1.71	.81	1.35	.58	3.93**
10	ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนดให้	2.07	.87	1.94	.80	1.24
11	ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด	2.00	.86	1.84	.78	1.63
12	ยื่นอุทธรณ์ไม่ฟังคืนตามกำหนด	1.80	.72	1.71	.71	1.09
13	ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน	2.00	.78	1.92	.77	.88
14	ไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน	1.96	.81	1.85	.78	1.11
15	ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1.83	.77	1.65	.67	2.13*
รวม		1.67	.78	1.37	.56	3.29**

จากตาราง 26 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเกี่ยวกับไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 27 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะครูผู้สอน ด้าน
คุณธรรม จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	นักเรียนไม่มีความเคารพผู้มีพระคุณ	1.52	.62	1.52	.63	-.03
2	นักเรียนขาดความอดทน	2.00	.84	1.86	.73	1.55
3	นักเรียนขาดความอดกลั้น	1.98	.76	1.88	.73	1.14
4	นักเรียนไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง	1.84	.73	1.80	.70	.47
5	นักเรียนถูกเพิกเฉยหลอกลวง	1.69	.70	1.48	.55	2.54*
6	นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน	1.54	.75	1.37	.61	1.95
7	นักเรียนเป็นลมเห็นแก่ตัว	1.96	.78	1.81	.80	1.53
8	นักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย	2.11	.93	1.75	.73	3.38**
9	นักเรียนมีความอิจฉาริษยากัน	1.83	.74	1.64	.67	2.34*
10	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้	1.96	.81	1.30	.67	1.65
11	นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน	1.66	.69	1.45	.58	2.51*
12	นักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1.76	.68	1.62	.65	1.70
13	นักเรียนขาดความสนใจไม่หาความรู้ให้กับตนเอง	2.34	.82	2.25	.85	.89
14	นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมต่าง ๆ	2.19	.83	2.08	.82	1.09

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านคุณธรรม	ประสบการณ์ในตำแหน่งของครู				
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t
		n = 90		n = 265		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15	นักเรียนมีความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกัน เมื่อเกิดปัญหาตัดสินแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น	2.09	.91	1.94	.76	1.44
รวม		1.77	.78	1.60	.68	1.98*

จากตาราง 27 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาทางกิจกรรมนักเรียนด้านคุณธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนถูกเหยียดหยามผู้อื่น นักเรียนมีความอิจฉาริษยากัน นักเรียนยกตนข่มท่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน มีสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านวินัยนักเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง จากแบบสอบถามที่ส่งให้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร 210 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 216 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนส่งให้ 355 ฉบับ ได้

รับกลับคืนมา 355 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากจำนวนผู้บริหาร 522 คน ครูผู้สอน 4,498 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพรวมทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับวินัยนักเรียน 4 ด้าน จำนวน 60 ข้อ คือ แบ่งเป็นด้านการแต่งกาย 15 ข้อ ด้านความประพฤติ 15 ข้อ ด้านความรับผิดชอบ 15 ข้อ และด้านคุณธรรม 15 ข้อ ได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่น .98

วิธีการเก็บข้อมูล

1. นำประวัติสื่อโฆษณาความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกงทุกอำเภอ ในการแจกแบบสอบถาม
2. ส่งแบบสอบถามจำนวน 571 ฉบับ ให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพร้อมกับใบวันรับคืนด้วยตนเอง
3. โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลมีผู้บริหารและครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จัดส่งแบบสอบถามคืนโดยใช้วิธีทางไปรษณีย์
4. ติดตามแบบสอบถามที่ไม่ส่งคืนตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 3 ด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบจำนวน 571 ฉบับ โดยแยกเป็นผู้บริหาร 216 ฉบับ และครู 355 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เสร็จแล้วจึงนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยใช้ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู จำแนกตามสถานภาพ

2.1 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอำนาจ โดยรวมเป็นรายด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการแต่งกาย พบว่าตามทัศนะของผู้บริหารและครูโดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมรองเท้าอื่นผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านความประพฤติ พบว่าตามทัศนะของผู้บริหารและครูโดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับเดินรับประทานอาหารบนท้องถนน พูกจา ว่างสุภาพ และส่งเสียงรบกวนกันในห้องประชุม อยู่ในระดับน้อย โดยที่ครูผู้สอนพบข้อเกี่ยวกับไม่ตั้งใจฟังคำสั่งสอนของครู อยู่ในระดับน้อยเพิ่มขึ้นอีก

1.3 ด้านความรับผิดชอบ พบว่าตามทัศนะของผู้บริหารและครูโดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อเกี่ยวกับหลบหลีกการทำเวรประจำวัน ลอกการบ้าน ลี้ภัยการบ้าน ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน และไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านคุณธรรม พบว่าตามทัศนะของผู้บริหารและครูโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของผู้บริหารส่วนมากอยู่ในระดับน้อยและครูผู้สอนส่วนมากอยู่ในระดับน้อย และตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับนักเรียนขาดความอดทน นักเรียนขาดความอดทน นักเรียนไม่เชื่อสัตย์ต่อตนเอง นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่ถูกไว้ นักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมต่าง ๆ และนักเรียนมีความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกันเมื่อเกิดปัญหา ตัดสินแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับน้อย โดยทัศนะของครูผู้สอนพบข้อเกี่ยวกับนักเรียนเป็นคนเห็นแก่ตัว และนักเรียนใช้คำสุรุ่ยสุร่ายอยู่ในระดับน้อยเพิ่มขึ้นอีก

2. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและตามประสบการณ์ในตำแหน่ง ปรากฏผลดังนี้

2.1 ปัญหาด้านการแต่งกาย ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาว่ากว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนปล่อยชายเพื่อไว้นอกกางเกง และนักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมเสื้อผ้าผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด แตกต่างก็แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน นักเรียนมีการทะเลาะวิวาทมาโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนปล่อยขायเลื้อไวนอกทางเดิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ปัญหาด้านความประพฤติ ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับสิ่งเลวร้ายอยู่ภายในห้องประชุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ข้อเกี่ยวกับเที่ยวเตร่เวลาว่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ปัญหาด้านความรับผิดชอบ ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับหลบหนีการทักเฝ้าระวังประจำวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเกี่ยวกับเฝ้าอุปกรณ์ไม่ส่งคืนตามกำหนดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ปัญหาด้านคุณธรรม ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไปพบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาและตามประสบการณ์ในตำแหน่งปรากฏผลดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการแต่งกาย ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนปล่อยไว้นอกกางเกง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมรองเท้าขึ้นเกิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนดแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ปัญหาด้านความประพฤติ ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมาก แตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อเกี่ยวกับการลักขโมย ทำสิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิดความสกปรก การข่มเหงรังแกผู้อื่น ทรมานสัตว์เพราะความสนุก การไม่เคารพครูทุกครั้งที่ชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเกี่ยวกับไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ชอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จนเกิดความเสียหาย และพูดจาไม่สุภาพ แตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ปัญหาด้านความรับผิดชอบ ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมาก แตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับโดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย แตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้อส่วนมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ปัญหาด้านคุณธรรม ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นรายชื่อส่วนมากแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อเกี่ยวกับนักเรียนถูกเพี้ยนครบาลผู้แก่นักเรียนมีความอิจฉาริษยากัน นักเรียนยกตนข่มท่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากผลสรุปที่กล่าวมาแล้ว มีประเด็นที่สมควรนำเอาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ปัญหาโดยรวมและเป็นรายด้าน จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด การที่ผลออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนได้จัดการอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นประจำ มีการติดตามผลการอบรมสั่งสอนอย่างต่อเนื่อง สภาพบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะจากในระยะ 4 ปีมานี้ โรงเรียนประถมศึกษาได้จัดการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ซึ่งจะต้องคำนึงถึงการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ระเบียบวินัย โดยเฉพาะกลุ่มประสบการณ์สร้างเสริมลักษณะนิสัย ปลูกให้เกิดการพัฒนาผ่านแบบ เจตคติ และพฤติกรรมในตัวผู้เรียนตามแนวทางอันพึงประสงค์ ซึ่งได้ระบุไว้เป็นจุดหมายหลักของหลักสูตรประถมศึกษา มีเหตุผลควบคุมของบุคคลที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน โรงเรียนและสังคม (กรมวิชาการ, 2535 : 57) และมีการกระตุ้นให้ผู้บริหารและครูมีการตื่นตัวในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยให้จุดเน้นการบริหารงาน 6 งาน งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งที่ช่วยทำให้การเรียนของนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตาม

เป้าหมายของการจัดการศึกษาแห่งชาติ ผู้บริหารจะต้องเป็นตัวจักรสำคัญทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 443)

นอกจากนี้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง จะต้องจัดการเรียนการสอนสนองนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหล่อหลอมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ค่านิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ขงชาติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ โดยมีการฝึกปฏิบัติจริง เช่น กิจกรรมลูกเสือ - ยุวกาชาด กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. 2536 : 19) นโยบายดังกล่าวนี้ว่ามีความสำคัญที่ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ควรจะต้องช่วยกันยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติสืบต่อกันไป

จากการมอบหมายให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน การรณรงค์การปลูกและรักษาไม้ยืนต้น การจัดกิจกรรมตามโครงการประกวดมารยาทไทย การประกวดแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ การประกวดสวดมนต์ การขำย่องให้รางวัลแก่นักเรียนที่ประพฤติดีคุณความดี กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ได้จัดขึ้นทั้งภายในและนอกโรงเรียน โดยจัดระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับอำเภอ และในระดับจังหวัด โดยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นอย่างดี การฝึกให้นักเรียนมีความคิดที่ถูกต้องถึงวาระทางจริยธรรม ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ เป็นผลทำให้นักเรียนมีความคิดที่ถูกต้องดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสวก สุระประเสริฐ (2529 : 45 - 47) ที่พบว่าความคิดรวบยอดทางจริยธรรมกับพฤติกรรมทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์กันเ็นทางบวก

ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และมีการปฏิบัติจริง จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสนใจและสนับสนุนให้ทำอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่พบว่ามีการปฏิบัติโดยรวมและเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดนี้ นักได้ว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดี และควรที่ทุกฝ่ายให้ความร่วมมืออย่างจริงจังทั้งในการส่งเสริมทั้งในด้านความคิดและการปฏิบัติจริง เพื่อจะให้ปัญหานี้ให้หมดไปในอนาคต

2. ปัญหาในแต่ละด้านและเป็นรายข้อ ส่วนปัญหาในแต่ละด้านและเป็นรายข้อ ซึ่งในแต่ละด้านจะให้อภิปรายรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการแต่งกาย จากการศึกษาพบว่า ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่านักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่มีวินัยในด้านการแต่งกาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ คือ โรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบสภาพความสะอาดของร่างกาย เครื่องแต่งกายเป็นประจำ ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายจัดสรรงบประมาณในเรื่อง เครื่องแบบนักเรียนประถมศึกษาทุกปี พร้อมกับทางโรงเรียนได้มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของสถานศึกษา และเฝ้าชมในบ้านเมืองของเรามีการรณรงค์ในเรื่องการแต่งกายให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ให้มีความรักสวยรักงามทุกคน ก็ย่อมได้รับความสนใจและความตื่นตัวที่ วิจิตร อาชะกุล (2528 : 123 - 124) ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่ตนเอง โดยการแต่งกายดี ย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้อื่นอยากคบหา พูดจากับ การแต่งกายก็ทำให้มีเสน่ห์ นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากทางโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ให้เด็กเริ่มปฏิบัติตามระเบียบและข้อตกลงของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการแต่งกายเป็นรายข้อ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า ข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมรองเท้าอันผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนดอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคม ในชนบทส่วนใหญ่ ชาวชนบทจะสวมรองเท้าเป็นประจำทำให้เกิดความเคยชินส่งผลถึงบุตรหลานในความปกครองประกอบกับสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวค่อนข้างจะขาดแคลนซึ่งสอดคล้องกับรัชติการณ สุภเทษ (2528 : 92 - 97) ได้พบว่า นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อยสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน โรงเรียน สื่อมวลชน ตลอดจนภาวะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการแต่งกายของนักเรียน

2.2 ด้านความประพฤติ จากการศึกษาพบว่า ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่านักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่มีวินัยในด้านการประพฤติที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความเลว

การสนองนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่
ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหล่อหลอม ให้นักเรียนระเบียบ
วินัยโดยการฝึกปฏิบัติจริง เช่น กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด เป็นต้น (สำนักงานการประเม
ศึกษาจังหวัดลำปาง, 2536 : 19) โดยที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ได้จัด
ทำแผนพัฒนาการศึกษาแจกจ่ายไปให้โรงเรียนในสังกัดทั่วจังหวัด ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอน
ได้ให้ความสนใจความเข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียนอย่าง
ถูกต้อง ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการแก้ปัญหา การประพฤติผิดวินัยของนักเรียน ซึ่ง
สอดคล้องกับคำกล่าวของ พาส์ พันธุสินทร์ (พเนาว์ เกาทัณฑ์ทอง, 2534 : 77 ;
อ้างอิงมาจากพาส์ พันธุสินทร์, 2526 : 252 - 255) ว่า การดำเนินการในเรื่อง
ของการกระทำผิดวินัยของนักเรียนนั้น ควรยึดหลักสุภาษิตที่ว่า "กันไว้ดีกว่าแก้" เช่น การ
ปล้ำความรักโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่เด็กเรียน การรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครู
กับนักเรียน พยายามขจัดสิ่งชั่วร้ายที่จะก่อให้เกิด ความผิดทางวินัย การไม่รังเกียจความประพฤติ
ความชั่วร้ายระหว่างบ้านกับโรงเรียน การที่แจ้งนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือหมู่คณะ และการ
จัดกิจกรรมนักเรียน อันเป็นผลทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ ตระหนักถึงการประพฤติที่ถูกต้องใน
โรงเรียน

เมื่อพิจารณาปัญหาความประพฤติ เป็นรายข้อถามทัศนะของผู้บริหาร
และครูผู้สอนพบว่า ข้อเกี่ยวกับเส้นรับประทานอาหารบนท้องถนน พุดจาไม่สุภาพ และส่งเสียง
พูดคุยกันในห้องประชุมอยู่ในระดับน้อย โดยที่ครูผู้สอนพบข้อเกี่ยวกับไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู
อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และค่อนข้างสูงเกือบถึงขั้นปฏิบัติมากที่เป็น เช่นนี้อาจเนื่องมาจาก
ตัวนักเรียนและสภาพแวดล้อมของนักเรียน โดยที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมุ่งเน้นแต่เฉพาะเรื่อง
การควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของทางโรงเรียน เมื่อมีระเบียบ
ก็มีการลงโทษเท่านั้น ไม่ได้นำข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบเห็นมาศึกษาหาสาเหตุเพื่อดำเนินการ
ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ดังที่ พิชิต ฤทธิจรูญ (นิเทศา วีรพันธ์, 2536 : 121 ; อ้างอิงมา
จาก พิชิต ฤทธิจรูญ, 2531 : 5) ซึ่งตามแนวทางที่ถูกต้องแล้วนอกจากจะให้นักเรียนได้
เรียนรู้อะไรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของทางโรงเรียนแล้ว ยังหมายรวมถึงการสร้าง
จิตสำนึกจริยธรรม และบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี มีวินัยในตนเอง สามารถปกครอง
ตนเองได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาได้ อยู่ในสังคมได้ด้วยความสงบสุข
สภาพแวดล้อมของนักเรียนที่ไม่ดี ซึ่งได้แก่ผู้ใหญ่ไม่ได้ทำเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก ไม่ได้รับ

ความอบอุ่นจากที่บ้าน ไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากทางโรงเรียนในลักษณะของการดูแลเอาใจใส่ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ดวงเดือน พันธุนาวัน (บุศพา มลิณกุล. 2532 : 67 ; อ้างอิงมาจาก ดวงเดือน พันธุนาวัน. 2524 : 63 ได้ให้ความเห็นว่าคุณภาพของสิ่งนาถ้อมและความเป็นไปของสังคมในกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคคลให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ไม่ง่ายนัก และคอเลย์ (Doylye. 1961 : 361) ได้กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองดีเป็นวิถีชีวิตที่เริ่มต้นจากบ้านและจะพัฒนาดีที่สุดในระยะเริ่มแรกของชีวิต นิติการเล่าที่วิจัยแห่งนี้จะเป็นผู้ให้ตัวอย่างแก่เด็กโดยการกระทำ

2.3 ด้านความรับผิดชอบ จากการศึกษาพบว่าตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมเป็นรายชื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งกล่าวได้นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่จะมีวินัยในด้านความรับผิดชอบที่เป็น เช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมในโครงการอาหารกลางวัน เป็นต้น กิจกรรมจะมีการแบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของครู ดังที่ พันทนา เทบวิรัช (2526 : 2) ได้ให้ความเห็นว่า แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากอดีตมากทีเดียว ปัจจุบันผู้เรียนจะมีการเรียนโดยการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดแนวทางไปสู่ชีวิตที่มีความสุขและมีประโยชน์ต่อสังคม และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ประสบการณ์ได้เน้นในเรื่องของการจัดกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน โดยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2526 : 13) ได้อธิบายว่า

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยเป็นคนยอมรับเหตุผล กล่าวแสดงออกในทางที่ถูกต้อง
2. ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เป็นการยอมรับฟังและเคารพสิทธิความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นผลมาจากการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านความรับผิดชอบเป็นรายข้อ ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนพบว่า ข้อเกี่ยวกับหลักการทำงานประจำวัน-เลิกการบ้าน สัมทำการทำงานตามเวลาที่กำหนด ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด ไม่รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน และไม่รักษาทรัพย์สินส่วนตัวของห้องเรียนอยู่ในระดับน้อย ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน วิธีการสอนเก่าเบื่อ หรือขาดการสร้างบรรยากาศ ไม่เข้าใจเด็ก ใช้วิธีปกครองที่เข้มงวดจนเกินไป หรือปล่อยปละละเลยมากเกินไป ดังที่ กาศวนา ศรีภาณุ (2533 : 231 - 232) สาเหตุของการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนมาจาก การสอนที่ใช้ไม่ได้ หลักการที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ตารางสอนที่ตามตัวจนเกินไป โปรแกรมการเรียนไม่ปรับให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ความสามารถของนักเรียน ซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวนี้ย่อมมีผลกระทบต่อนักเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเกิดบดบัง อายวเชื่อน แต่กลับไปสร้างจุดด้อยที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของ รัชการณณ์ สุขเกษม (2528 : 92) ซึ่งกล่าวว่า หรืออาจจะเป็นที่ตัวนักเรียนเอง คือเป็นเด็กเกเร มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ขาดระเบียบวินัยชอบทะเลาะเรียน

2. : ด้านคุณธรรม จากการศึกษาพบว่า ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโดยรวม และเป็นรายข้ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่านักเรียนในโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม ถึงกับสละงานการบรรณศึกษาจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่มีวินัยในด้านคุณธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมออมทรัพย์ในโรงเรียน กิจกรรมรักแม่แห่งชาติ กิจกรรมคัดเลือกประธานนักเรียน กิจกรรมคัดเลือกหัวหน้าชั้น กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวมานี้มักเกิดจากการดำเนิการของผู้บริหารและครูเพื่อสนองนโยบายและโครงการจัดกิจกรรมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2528 : 51) ซึ่งจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยนักเรียน ได้แก่ การจัดนิทรรศการ เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียน แบ่งงานให้นักเรียนรับผิดชอบ การประกวดนักเรียนตัวอย่าง เกี่ยวกับการตรงต่อเวลา โดยมีเกณฑ์สำคัญ เช่น มาโรงเรียนทันเวลา ไม่กลับบ้านผิดเวลา เข้าเรียนและเรียนตามเวลา โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะให้ทางโรงเรียนคัดเลือกนักเรียนตามคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ เพื่อขอรับใบประกาศเกียรติคุณในทุกปี ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เด็กเรียนจะเป็นเพียงผู้รับฟังคำสั่งว่าจะให้ทำอะไร เมื่อใด อย่างไร ที่ไหน เท่านั้น โดยไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด โดยที่จริงทั้งการฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลดำเนินการต่าง ๆ ด้วยตัวของเขาเองนั้น เป็นเรื่องที่จะส่งผลดี

ต่อการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม และยังเป็นการสร้างความภูมิใจในตนเองให้เกิดแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลดำเนินงานต่าง ๆ ด้วยตัวเอง นั่น เป็นเรื่องที่จะส่งผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและยังเป็นการสร้างความภูมิใจในตนเองให้เกิดแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้นเป็นการฝึกให้นักเรียนได้กล้าแสดงออกในการจัดกิจกรรม ทำงานเป็นกลุ่ม คนที่กล้าแสดงออกมักจะเป็นคนที่ไม่ประพฤติกรรมไปในทางที่ผิดหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับบุคคลอื่น ๆ ดังเช่น พรทิพย์ ทวีพันธ์ (2532 : 71 - 74) ได้ศึกษาเรื่องการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และมีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาปัญหาผ่านคุณธรรมเป็นรายข้อตามที่คณะของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า ข้อเกี่ยวกับนักเรียนขาดความอดทน นักเรียนขาดความอดกลั้น นักเรียนไม่เชื่อใจตนเอง นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้ นักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง นักเรียนขาดความรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ และนักเรียนมีความกลัวเอียงข้างทำงานคนเดียว เว้นเมื่อเกิดปัญหาคิดหวั่นใจแก้ไขถึงที่ เกิดขึ้น โดยที่ครูผู้สอนพบข้อเกี่ยวกับนักเรียนให้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเพิ่มที่นอน อยู่ในระดับน้อยซึ่งอาจเนื่องมาจากสภาพการเลี้ยงดูจากทางผู้ปกครองปล่อยปละละเลยหรือไม่ก็เข้มงวดกวดขันจนเกินไป และในทางตรงกันข้ามโรงเรียนผู้บริหารและครูผู้สอนก็ปล่อยปละละเลยหรือไม่ก็เข้มงวดกวดขันจนเกินไป ทำให้เด็กขาดความสนใจใฝ่หา ขาดความอดทน ไม่ได้รับการศึกษาอบรมในทางที่ถูกที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับกองสารวัตรนักเรียนกรมพลศึกษา (2534 : 9 - 12) ซึ่งได้ชี้แจงว่า อาจเป็นเพราะผู้ปกครองขาดระเบียบหรือปล่อยปละละเลยเกินไป ไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากครู ขาดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม และการประสานงานกับผู้ปกครอง

3. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน จากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม ตามที่คณะของผู้บริหารที่ดูแลการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมและเป็นรายท่าน แยกกันอย่างไม่ให้เินยสำคัญทางสถิติ

ในงานองเดียวกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผู้บริหารจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในตำแหน่งจะมีทัศนคติแตกต่างกัน ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการแต่งกาย ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ข้อที่เกี่ยวกับปล่อยขายเสื้อไว้ในนอกกางเกงและนักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมเสื้อผ้าผืนกระเป๋ยที่โรงเรียนกำหนด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจะมองปัญหาด้านนี้ว่าปล่อยขายเสื้อ ในทางตรงกันข้ามผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จากประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาสูงกว่าก็จะบริหารงานโดยยึดกฎระเบียบเคร่งครัดมาก จึงมองปัญหาดังกล่าวละเอียด รอบคอบ ช่างสังเกตในการตัดสินปัญหา สอดคล้องกับความเห็นของ คาริง (บุณฑา วิลินทสุต. 2532 : 68 ; อ้างอิงมาจาก Caring. 1971 : 7568 - B) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนคติต่างกันอาจเนื่องมาจากการตัดสินจริยธรรมแตกต่างกัน

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ข้อที่เกี่ยวกับนักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน นักเรียนมีการทาเล็บมาโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเกี่ยวกับนักเรียนปล่อยขายเสื้อไว้ในนอกกางเกง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี รังวียดังกล่าวมีพลัง มีความพร้อม และความคาดหวังในการทำงานสูง ทำให้มีความเข้มงวดในด้านวินัยของนักเรียนในเรื่องการแต่งกาย เพราะหวังผลเชิงฤทธิ์ในการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคห์เบอร์ก (บุณฑา วิลินทสุต. 2532 : 69 ; อ้างอิงมาจาก Kohlberg. 1964 : 383 - 132) ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จริยธรรมระดับอายุเห็นเด่นชัดกว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลมีการพัฒนาตามอายุ ซึ่งผลการพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคห์เบอร์ก เชื่อว่าเป็นการสื่อความหมายจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ

ในชั้นสูงจะเกิดขึ้นได้จากการรับรู้และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของบุคคล แล้วเกิดการสะสมความรู้ขึ้น ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จึงมองปัญหาอย่างละเอียด รอบคอบ เข้มงวด กวดขัน มากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ในทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน จากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศิหา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ด้านการรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในทำนองเดียวกันครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและเป็นรายด้านก็แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านเกี่ยวกับคุณธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง จะมีทัศนะแตกต่างกัน ดังนี้

4.1 ปัญหาด้านการแต่งกาย ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ในทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ข้อเกี่ยวกับนักเรียนสวมเสื้อผ้าผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนสวมเสื้อสีอื่น ผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้ารัดรูปทรงเกินไป นักเรียนชายคาดเข็มขัดอื่นผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบดารานักเรียนหญิงไว้ผมยาว (ยกเว้นระเบียบบางโรงเรียน) นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม. นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน นักเรียนมีการทาเล็บมาโรงเรียน นักเรียนใช้เครื่องสำอางค์อื่นที่นอกเหนือจากแป้งทาหน้ามาโรงเรียน นักเรียนทั้งชายและหญิงถอดกางเกงมาให้เปลี่ยนไปจากที่โรงเรียนกำหนด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบข้อเกี่ยวกับนักเรียนปล่อยชายเสื้อ

ไว้นอกทางเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพิ่มขึ้นอีก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี อยู่ในกลุ่มคนวัยหนุ่มสาว มีความตั้งใจในการทำงานที่จะสนองนโยบายของทางโรงเรียนหรือได้รับแรงกระตุ้นจากผู้บริหารให้เข้มงวด ควบคุม ในเรื่องของการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน จึงมีความคาดหวังสูง เพราะหวังผลสัมฤทธิ์ในการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ ทัดเทียมต่อปัญหาของการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4.2 ปัญหาด้านความประพฤติ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรีขึ้นไป ข้อเกี่ยวกับสิ่งเสี่ยงพูดคุยกันในห้องประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จากประสบการณ์ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่า ได้ความรู้ความสามารถตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน การปฏิบัติงานมากก็ย่อมจะพบกับปัญหาทุก ทิศนะต่อปัญหาการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ข้อเกี่ยวกับก่อนการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน เสด็จของ เสด็จตริเนนา เสด็จการพนันในโรงเรียน เสด็จการพนันตามงานต่าง ๆ ในชุมชน เสด็จรับประทานอาหารบ๊องกอน เสด็จ เสด็จเวลาอดสิน สิ่งเสี่ยงพูดคุยกันในห้องประชุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อเกี่ยวกับชอบลักขโมย ทำสิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิดความเสียหาย การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น ทรมานสัตว์เพราะความสนุก การไม่ทำความเคารพครูผู้สอนที่ขบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี อยู่ในกลุ่มของคนวัยหนุ่มสาว ซึ่งวัยดังกล่าวนี้ยังคง มีความห้าวและความคาดหวังในการทำงานสูง ทำให้มีความเข้มงวดในการรักษาระเบียบ วินัยของนักเรียนในโรงเรียน ทัดเทียมต่อปัญหาจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4.3 ด้านความรับผิดชอบ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรีขึ้นไป ข้อเกี่ยวกับโดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่า ปริญญาตรีขึ้นไป จากประสบการณ์ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่า จึงมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน

ที่พึงปรารถนา และคุณลักษณะที่พึงงามของบุคคล โดยนักเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบสูงในการปฏิบัติตนให้เป็นคนตรงต่อเวลา ทำให้มีความเข้มงวดในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน ทิศนะต่อปัญหาจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ข้อเกี่ยวกับโดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย ๆ หลกหลักการทำเวรประจำวัน ทดสอบหลักการตรวจสมุดภาพประจำวัน ทุจริตในการสอบ ลอกการบ้าน ดึงทำการบ้าน เข้าชั้นไม่ตรงเวลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี อยู่ในกลุ่มของคนในวัยหนุ่มสาว ซึ่งก็ทั้งความติดความสามารถ ที่มีความพร้อมและความคาดหวังในการทำงานสูง ทำให้มีความเข้มงวดในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน ทิศนะต่อปัญหาจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

4.4 ปัญหาผ่านคุณธรรม ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ผลข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ข้อเกี่ยวกับนักเรียนดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อริจาค นักเรียนชอบลอกทำาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เห็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี มีความตั้งใจทำงานที่จะสนองนโยบายของทางโรงเรียนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน จึงมีความคาดหวังสูงในการผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพ ทิศนะต่อปัญหาการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนจึงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ผลที่ออกมาในลักษณะนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันการบริหารงานกิจการนักเรียนได้กำหนดการปฏิบัติงานอย่างมีแบบแผน อีกทั้งสถานศึกษาในปัจจุบันให้นักเรียนมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีสถานักเรียน จึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการศึกษาระเบียบวินัยของนักเรียน อีกทั้งสภาพสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนยังให้การสนับสนุนการให้การปฏิบัติในเรื่องกิจการนักเรียนอย่างเหมาะสม

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (นิตยา วีระพันธุ์. 2536 : 121 ; อ้างอิงมาจาก พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2531 : 5) ที่พบว่า สภาพการปกครองนักเรียนในด้านการดูแลนักเรียน การส่งเสริมวินัยในตนเอง และการส่งเสริมประชาธิปไตย มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจากทางโรงเรียนมีการปกครองนักเรียน นอกจากจะให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของทางโรงเรียนแล้วยังหมายรวมถึงการสร้างพัฒนาจริยธรรม และบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นคนที่มีวินัยในตนเอง สามารถปกครองตนเองได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาได้ อยู่ในสังคมด้วยความสงบสุข

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และควรใช้เวลากับงานกิจการนักเรียนให้มากขึ้น

1.2 โรงเรียนควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ และให้มีความสามารถในการจัดการนักเรียนให้ได้ผลอย่างจริงจัง โดยอาจถือโอกาสกระทำได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน เช่น เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้ ให้การอบรมครูในโรงเรียน เสนอทางกลุ่มโรงเรียนและทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้จัดอบรมครูให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ เรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ได้ผลอย่างแท้จริง จัดหาตำราว่าด้วยการจัดการนักเรียนมาให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้อ่าน ได้ศึกษาด้วยตนเอง พาคูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดหาสื่อต่าง ๆ เช่น เทปบันทึกเสียง วีซีดีเอเทป ที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

1.3 โรงเรียนควรมีการวางแผนเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเงิน บุคลากร อาคารสถานที่ให้พร้อมเพื่อพัฒนางานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผู้บริหารทุกระดับตั้งแต่สถานศึกษาขึ้นไป ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงปัญหา และหาแนวทางส่งเสริมในสิ่งที่เป็นไปได้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพในสังคมของนักเรียน การใช้ผลการวิจัยนี้จะช่วยให้การแก้ไขหรือส่งเสริมเป็นไปได้อย่างถูกต้องรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาการใช้เวลาเพื่องานกิจการนักเรียนของโรงเรียนต่าง ๆ ว่าได้ใช้เวลาบริหารงานมากน้อยเพียงใด พอเพียงหรือไม่เพียงใด

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.3 ควรศึกษาสภาพการขาดแคลนครูที่มีความเข้าใจในเรื่องงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน โดยเฉพาะว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.4 ควรศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครู ที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ งานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนว่าต้องการเพียงใด

2.5 ควรศึกษาวิธีการของโรงเรียนต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2.6 ควรศึกษาคัดต่อประสานงานกับผู้ปกครองว่าทำได้ดีเพียงใดเกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งมีความใกล้ชิดกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนโดยตรงด้วย

155274033

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาจังหวัดลำปาง, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี 2536.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง, 2536. อัดสำเนา.

_____. วารสารครูลำปาง. สิงหาคม 2537.

กาญจนา ศรีภักดี. การบริหารกิจการนักเรียน. ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

กิตติมา ประดิษฐ์. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

อักษรบัณฑิต, 2532.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือปลูกฝังค่านิยม. กรุงเทพฯ : สำนักงาน

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526. อัดสำเนา.

_____. คู่มือสำหรับใช้เป็นแนวทางในการทำหน้าที่วิทยากร. กรุงเทพฯ : สำนักงาน

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2528. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารเผยแพร่การสำรวจเสริม

ระเบียบวินัยแก่นักเรียน. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,

2527. อัดสำเนา.

_____. เอกสารเผยแพร่จุดเน้นและแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา. สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529. อัดสำเนา.

_____. การบริหารงานกิจการนักเรียนโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร

โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ, 2528.

_____. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532. อัดสำเนา.

_____. เอกสารประกอบคำบรรยายหลักสูตรผู้บริหารการศึกษาระดับสูง. สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7

(พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2535.

- จรรยา สุวรรณทัต, ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ และกมล สุดประเสริฐ. ความสามารถในการควบคุมตนเองของเด็กไทยในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา การฝึกทักษะและการพัฒนาจิตลักษณะ เพื่อการสร้างพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- จรรยา สุวรรณทัต. ประมวลบทความทางวิชาการที่บรรยายในโอกาสต่าง ๆ ภายในประเทศ. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ชูชัย สมितिไกร. "แนวคิดและการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน," วารสารแนะแนว. 18 : 22 - 25 ; ธันวาคม 2526 - มกราคม 2527.
- เชาวน์ มณีวงษ์. การบริหารกิจการนักเรียน. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, อมรการพิมพ์, ขบข.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ทวีบุรณ์ หอมเย็น. เอกสารคำสอนการบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ธีรญาณมุนี, สมเด็จพระ. แนวทางการปฏิบัติคุณธรรม 4 ประการ และการปฏิบัติตามค่านิยม 5 ประการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2527.
- ธีระ ทัตยบุตรบง. "อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของวัยรุ่น," วารสารแนะแนว. 65 - 69 : ธันวาคม 2526 - มกราคม 2527.
- อรรถศักดิ์ หมั่นจักร และวัชร ทรัพย์มี. การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศรีสง่า, 2527.
- นิกยา วีระพันธ์. การปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. บริษัทานันท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อีศานา.
- นันทนา เทพบวิรัช. กิจกรรมนักเรียนประถมศึกษา หลักการสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- บุษพา มลิณหุตฺต. วินัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารอาจารย์ผู้สอน และนักเรียนมหาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ประดิษฐ์ ชวบเจริญ. คู่มือสอบและปฏิบัติงานผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรทิพย์, 2532.
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข. การบริหารกิจการนักเรียน. สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- ปรีดา รุ่งโรจน์. การบริหารกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการการศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- พกา บุญเรือง. เอกสารประกอบการสอนวิชาแนะแนว 314. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว บางแสน, 2526.
- สุสดี จิระวัฒนกิจ. การศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามคุณลักษณะ ค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- ศรทิพย์ ทรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านสำโรง สมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง. การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2534. อัดสำเนา.
- เมธี ไพริพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

- บุษดี ลิ้มอรุณ. ปัญหาและความคิดเห็นในการสอนวิชากิจกรรมนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- รัชต์การณ สุขเกษม. การศึกษาการกระทำผิดของนักเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ราศรี ธรรมนิยม. พฤติกรรมเด็กที่มีปัญหา 100 ชนิด. พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัย
ครูพระนครศรีอยุธยา, 2524.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- วิจิต อาชะกุล. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอเอสพรีนตติ้งเฮาส์, 2528.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.
- คู่มือการสอนกลุ่มประสบการณ์สร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.
- วุฒิ วิเศษสงวน. เอกสารกองกำกับการสวัสดิภาพภาพเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ :
กองบัญชาการตำรวจนครบาล กรมตำรวจ, 2530. อัดสำเนา.
- วิลาวรรณ เพชรอาวุธ. พฤติกรรมนักเรียนจากการเสริมสร้างวินัยของโรงเรียนพระด
ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2528.
- วิบูลา วิศาลาภรณ์. การวิจัยทางการศึกษา:หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- ศรีอุทัย กมฺพชาติ. การจัดสภานักเรียนโรงเรียนโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ จิตระดับ. การสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ไอเอสพรีนตติ้งเฮาส์, 2530.

สมเชื้อ วงศ์ปาลามานนท์. การศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษาในสถาบันการศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ในเขตที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม.

ปริญาทิพนธ์ กศม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526.

อัสลาเนา.

สารวัตรนักเรียน กอง, กรมพลศึกษา. แผนพัฒนางานสารวัตรนักเรียน ฉบับที่ 7

(พ.ศ. 2535 - 2539) เอกสารลำดับที่ 1/2534. กรุงเทพฯ : กองสารวัตรนักเรียน กระทรวงศึกษา, 2534 ก.

สัมพันธ์ ทองสมัคร. "นโยบายรัฐต่อการเสริมสร้างวินัยนักเรียน," ในวันอาฆาต 2527.

23 - 25 ; กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

สวัสดิ์ สายประสิทธิ์, มงคล สีสองสกุล และสมบุรณ์ วัฒนารหงส์. คู่มือสอบและปฏิบัติ

ราชการเล่ม 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2534.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

เสริมวิทย์ ศุภเมธี. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.

เสวก สุระประเสริฐ. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดทางจริยธรรมกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตจังหวัดชลบุรี. ปริญาทิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

อัสลาเนา.

สุโขทัยธรรมธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธรรมาธิราช, 2528.

อาชีวศึกษา, กรม. ปฏิบัตินโยบาย. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

อาทิตย์ (นามแฝง). "เอกลักษณ์ไทย," ก้าวหน้า 36 (4) : 37 ; เมษายน 2528.

อวยชัย วิยสุวรรณ. การบริหารกิจการนักเรียน. นครสวรรค์ : วิทยาลัยครูนครสวรรค์, 2533.

อุทัย เกษร. การศึกษาคุณธรรม 4 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขต
การศึกษา 8. ปริญญาโท กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2828. อัคราเน.

Bedard, Joseph Donald. "Written Discipline in California High School," Dissertation Research. p. 25 ; October - December, 1964.

Blodt, Dorothy Louise, "A Comparision of the Attitude of Elementory Teachers Toward Elementary School Ploblem," Dissertation Abstracts. 29 : 2429 - A, 1969.

Carter V. Good, Dictionary of Education. McGraw - Hill book co., Inc. 1959.

Campbell, Roald F. and others, Introduction to Educational Administration. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1972.

Chiu, Lian-Hwang. "The Student and Discipline in Problems," The Journal of Education Research. 69 : 69 - 72 ; October, 1975.

Doyle, Marion Wad. "Citizenship Begins in the home," Jouranal of the Association for Childhood Education International. 37 (8) ; April 1961.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York : McGraw - Hill Inc., 1981.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Company, 1973.

Jones, V. "Character Development Childen," An Objective Approach in Carmichael Manual of Child Psychology. New York : John Wiley and Sons Inc., 1954.

- Kolasa, Blair J. Responsibility in Business. London : Printice-Hall International, Inc., 1972.
- Krejcie, Robert V. and Daryle, W. Morgan,. "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 303 (Autumn, 1970 : 607 - 610)
- Marshall G. Lowe. Value Orientation in Counseling and Psychotherapy. The Control Press Publishers, 1976.
- Naumann, James L. "Relationships of Secondary School Discipline to School Climate," Dissertation Abstracts International. 44 : 354 - A August, 1983.
- Nardone, M.J. "A Comprehensive Group Treatment to Teacher Self Control to Impulsive/Aggressive Boys," Dissertation Abstracts International. 43(4) : 125 B ; October ; 1982.
- Pentz, Mary Ann Wood. "Assertion Training and Effects on Unassertive and Aggressive Adolescents," Journal of Counseling Psychology. 27(1) : 76 - 83 ; 1980.
- Skinner, Charles E. Educational Psychology. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1959.
- Scott, P.B.B. Roger and R.Y. Marian. "School Reinforcement Under Nature Conditions," Child Development. 38 : 63 ; July, 1967.
- Torres, Eduardo. "The Perceptions of Parents from Four Ethnic Groups toward the Utilization of Different Types of Different Types of Disciplinary Procedures Practiced in Elementary Schools," Dissertation Abstracts International. 44 : 355 - A August, 1983.
- Wright, D. The Psychology of Moral Behavior. Middlesex, England : Penguin Book Ltd., 1975.

ภาคผนวก

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/3617

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายสนั่น วงศ์ประเสริฐ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สังวาลย์

คล้ายกระแสน

ประธาน

รศ.ดร.สุนทร

ไศตรบรรเทา

กรรมการ

จึงที่นี้ใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแม่ทะ ศึกษาในเทศกสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยจันทร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิวัญญา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศบ 1458/7365

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
ถนนลำปาง - ห้างฉัตร อ.เมือง
จ.ลำปาง 52000

30 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาทุกอำเภอ

ด้วยได้รับหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยว่า นายสนั่น วงศ์ประเสริฐ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประสงค์ที่จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ขอให้ท่านให้ความร่วมมือแก่นิสิตดังกล่าว โดยเป็นผู้ตรวจแบบสอบถามที่ส่งมาให้ท่านที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรพนธ์ รินคำ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาการแทน
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร. 227414

โทรสาร. 054 - 222992

ที่ ศธ 1458/7528

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

ถนนลำปาง - ห้างฉัตร อ.เมือง

จ.ลำปาง 52000

30 กันยายน 2537

เรื่อง ขออนุมัติครุฑให้โรงเรียนในสังกัดตอบแบบสอบถามเพื่อทำการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาทุกอำเภอ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แจ้งว่านายสนั่น วงศ์ประเสริฐ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัย และมีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง โดยให้ผู้บริหารและครูสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอนี้ ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนตุลาคม 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ โดยเจ้าตัวจะนำแบบสอบถามมาให้ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งผู้บริหารและครูให้ความร่วมมือแก่ นิสิตดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิษณุ บุญล้อม)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง

งานฝึกอบรมและข้าราชการลาศึกษา

ฝ่ายพัฒนาบุคคล

โทร. 227414

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

**ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ของผู้บริหารและครู
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง**

1. แบบสอบถามนี้ใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
2. แบบสอบถามนี้ใช้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โดยมุ่งที่จะประมวลภาพรวมที่จะนำไปสู่การวางแผน ส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดการศึกษา
3. แบบสอบถามนี้มีอยู่ 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง
4. ความน่าเชื่อถือของข้อสรุปในงานวิจัยครั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การให้ข้อมูลของท่าน จึงขอความกรุณาออกข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง อันจะก่อให้เกิดผลสรุปที่ถูกต้อง มีความเที่ยงตรงในการวางแผน ส่งเสริม การจัดการศึกษาในโอกาสต่อไป

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความหรือเติมข้อความที่เป็นจริงตามสภาพของท่านในปัจจุบัน	ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย เลขที่ แบบสอบถาม
1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม [] ผู้บริหาร [] ครู	1 - 3 [] [] [] 4 []
2. อายุ ปี	5 - 6 [] []
3. วุฒิการศึกษา [] ต่ำกว่าปริญญาตรี [] ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	7 []
4. ประสบการณ์ในตำแหน่ง [] น้อยกว่า 10 ปี [] ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	8 []

ตอนที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำปาง

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามรายการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด โดยกาเครื่องหมาย / ในช่อง "ระดับปัญหา" ตามความจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมี 4 ระดับ คือ

ปัญหามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4

ปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 3

ปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2

ปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

แบบสอบถาม

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				ช่องให้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
ก. ด้านการแต่งกาย					9
1. นักเรียนสวมเสื้อผิตรีแบบที่โรงเรียนกำหนด					[]
2. นักเรียนสวมเสื้อผิอื่นผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด.....					10 []
					11
3. นักเรียนปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง.....					[]
4. นักเรียนหญิงสวมกระโปรงผิดระเบียบที่โรงเรียนกำหนด.....					12 []

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
5. นักเรียนชายมีการนุ่งกางเกงผิกระเบียบที่ โรงเรียนกำหนด.....					13 []
6. นักเรียนสาวรองเท้าอันผิกระเบียบที่โรงเรียน กำหนด.....					14 []
					15
7. นักเรียนมีการสวมเสื้อผ้าที่รัดรูปทรงเกินไป					[]
8. นักเรียนชายคาดเข็มขัดอันผิกระเบียบที่..... โรงเรียนกำหนด.....					16 []
					17
9. นักเรียนมีการแต่งตัวเลียนแบบดารา.....					[]
10. นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลยต้นคอ (ยกเว้น ระเบียบของบางโรงเรียน).....					18 []
					19
11. นักเรียนชายไว้ผมยาวเกิน 5 ซม.....					[]
					20
12. นักเรียนสวมเครื่องประดับมาโรงเรียน.....					[]
					21
13. นักเรียนมีการทาเล็บมาโรงเรียน.....					[]
14. นักเรียนหญิงใช้เครื่องสำอางอื่นที่นอกเหนือ ไปจากแป้งแต่งหน้ามาโรงเรียน.....					22 []
15. นักเรียนทั้งชายและหญิงดัดตกแต่งผมให้เปลี่ยน ไปจากที่ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด.....					23 []

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
ข. ด้านความประพฤติ					24
1. ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู.....					[]
					25
2. ชอบลักขโมย.....					[]
					26
3. ก่อการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียน.....					[]
					27
4. เสพของเพศติดมีนเมา.....					[]
					28
5. เล่นการพนันในโรงเรียน.....					[]
					29
6. เล่นการพนันตามงานต่าง ๆ ในชุมชน.....					[]
7. ขอบทำลายสิ่งของสาธารณะประโยชน์จนเกิด ความเสียหาย.....					30
					[]
8. ทำให้สิ่งของสาธารณะประโยชน์เกิดความ สกปรก.....					31
					[]
					32
9. การข่มเหงหรือรังแกผู้อื่น.....					[]
					33
10. ทรมานสัตว์เพราะความสนุก.....					[]
					34
11. เติบโตรับประทานอาหารบนท้องถนน.....					[]

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
12. การไม่ทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ.....					35 []
13. เทียบเตร่เวลากลางวัน.....					36 []
14. พูดจาไม่สุภาพ.....					37 []
15. ส่งเสียงพูดคุยกันในห้องประชุม.....					38 []
<u>ค. ค่าเวลาที่ได้รับ</u>					39
1. โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมาโรงเรียนสาย...					[] 40
2. โดยภาพรวมแล้วนักเรียนหนีเรียน.....					[] 41
3. โดยภาพรวมแล้วนักเรียนขาดโรงเรียนบ่อย...					[] 42
4. หลบหลีกการทำเวรประจำวัน.....					[] 43
5. หลบหลีกการตรวจสอบประจำวัน.....					[] 44
6. พุทธิศในการสอบ.....					[] 45

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา = =				ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
7. ดอกร้าน.....					[] 46
8. เริ่มทำการบ้าน.....					[] 47
9. เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา.....					[] 48
10. ทำงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนดให้.....					[] 49
11. ทำผิดแล้ว ไม่ยอมรับผิด.....					[] 50
12. ยับเยินไม่ส่งคืนตามกำหนด.....					[] 51
13. ไม่รักษาทริพย์สมบัติของโรงเรียน.....					[] 52
14. ไม่รักษาทริพย์สมบัติของห้องเรียน.....					[] 53
5. ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม..					[]
ง. ด้านคุณธรรม					54
1. นักเรียนไม่มีความเคารพผู้ใหญ่.....					[] 55
2. นักเรียนขาดความอดทน.....					[]

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				ช่องให้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
3. นักเรียนขาดความอดทน.....					56 []
4. นักเรียนไม่เชื่อสัจย์ต่อตนเอง.....					57 []
5. นักเรียนถูกเหยียดหยามผู้อื่น.....					58 []
6. นักเรียนเก็บของตกได้ไม่ส่งคืน.....					59 []
7. นักเรียนเป็นคนเห็นแก่ตัว.....					60 []
8. นักเรียนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย.....					61 []
9. นักเรียนไม่มีความเอื้ออาทรต่อกัน.....					62 []
10. นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่พูดไว้.....					63 []
11. นักเรียนชอบยกตนข่มท่าน.....					64 []
12. นักเรียนไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่.....					65 []
13. นักเรียนขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ให้กับ ตนเอง.....					66 []

การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา	- ระดับปัญหา -				ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
14. นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรม ต่าง ๆ					67 []
15. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย เมื่อเกิดปัญหาตัดสินใจสิ่งที่เกิดขึ้น.....					68 []

ขอขอบพระคุณผู้ให้ความร่วมมือ

นายสนั่น วงษ์ประเสริฐ

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายสนั่น วงศ์ประเสริฐ
เกิด	7 พฤษภาคม 2486
สถานที่เกิด	บ้านห้างฉัตร หมู่ที่ 2 ตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	92 พหลโยธิน หมู่ที่ 1 ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	
ม.ศ. 2497	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
ม.ศ. 2504	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม 6 โรงเรียนวิสุทธิวิทยากร จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2508	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จากวิทยาลัยครูเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2512	สอบได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูพิเศษมัธยม สอนที่โรงเรียนวังน้ำเขียว จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2524	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2538	สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ
หน้าที่ราชการ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านแก้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง